

ADDITAMENTA.

I. SNORRA EDDA, SECUNDUM CODICEM UPSALIENSEM¹.

Bok þessi heitir edda. hana hevir saman setta snorri sturlo sonr eptir þeim hetti sem her er skipat. er fyrst fra asvm ok ymi. þar næst skaldskapar mal ok heiti margra hluta. Síðaz hatta tal er snorri hevir ort vm Hakon konung ok skvla hertoga².

2. 1. **ALMATTIGR** Gvð skapafi himin ok iorð ok alla hlvti er þeim fylgia. ok síðaz menn³. er ettirnar ero fra komnar Adam ok evo. ok dreifþvz ættirnar vm heiminn síþan. En er fra lifo stvndir viafnaþiz folkit. Svmir vorv goþir. Svmir lifo eptir girndvm sinvm. Fyrir þat var drekt heiminvm nema þeim er meðr noa vorv i avrkinni. eptir þat byggiz enn verolldin af þeim. en allr fjolþinn afræktiz þa gvþ. en hverr mvndi þa segia fra gvðs stor merkivm er þeir tyndo gvþs nafni. en þat var víþaz vm verolldina er folkit villtiz. en þo veitti gvþ monnom iarþligar giptir

¹) Numeri in margine notati numerum paginarum Tomi prioris significant. — ²) Hæc inscriptio literis rubris in codice scripta est. Ceterum notandum est, quod omnes rubricæ codicis manu ipsius librarii scriptæ sunt. — ³) in codice men scriptum, quam literam, quæ sæpissime in codice occurrit, per nn dedimus.

fe ok sælo ok speki at skilia iarþliga hlvti. ok greinir þær er sia matti loptz ok iarþar. Þat vndroþvz þeir er iorþin ok dyr havþv saman natvro i svmvn hlvtvm sva olikt sem þat var. þat er eitt er iorþin er græn i hám fjalltindvm ok sprettr þar vpp vatn ok þvrfli þar eigi lengra at grafa en í divpvm dal. Sva er ok dyr eðr fvglar at iamlangt er til bloþs i havþi sem i fotvm. Avnnr natvra er sv iarþarinnar at a hverio ari uex a henni gras ok blom. ok a sama ari fellr þat. Sva ok dyr eðr fvglar at þvi vex har eða siaþrar ok fellr a hverio ári. Þat er en þriþia natvra iarþarinnar at hon er opnvð þa grær gras a þeirri molldo er efst er a iorþvnni. Þeir þyddo biorg ok steina moti tonnm ok beinvn. Sva skilþo þeir af þesso at iorþin veri kvik ok hefþi lif með nockvrvn hætti. er hon sæddi oll kvikvendi ok eignapez allt þat er do. Þangat til hennar tolv þeir ættir sinar. sa þeir þat at oiafn var gangr himintvngla. Svmm gengv lengra en svmm. þat 6. grvnaþi þa at nockvrr mvndi þeim styra. ok mvndi sa vera rikr. ok ætloþv hann mvndo verit hava fyrri en himintvnglin. ætloþv hann raþa mvndo skini solar ok dogg iarþar ok vindvm ok stormi. en eigi visso þeir hverr hann var. en þvi trvþo þeir at hann ræþr ollvm hlvtvm. ok til þess at þeir mætti mvna. þa gafo þeir avllvm hlvtvm nafn með ser ok síþan hevir atrvnaþr breyzt a marga vega sem menn skiptvz. eðr tvngr greindvz en allt skilþo þeir iarþliga þvrat eigi hofþv þeir andliga gipt ok trvþo at allt veri af nockvro efni skapat eðr smiþat.

hverso greind er verolldin i þria stafi¹.

10.

2. Verolldin verþr greind i þriar halfor. einn hlvt er fra svþri til vestrs. ok vm mið iarþar sia. Sa heitir affrika: enn svþri hlvt er heitr sva at þar brennr af solo. Annarr hlvt er fra vestri til norþrs ok inn til hafs. heitir evropa eðr enea. en nerþri hlvt er þar kalldr ok vex eigi gras ok eigi ma byggia. fra norþri vm avstr halfona til

¹) literis rubris.

svþrs heitir asia. J þeim hlvta veraldarinnar er oll fegrþ ok eignir gyll ok gimsteinar þar er mið veroldin. ok sva sem þar er betra en i oþrvm stoþvm sva er þar ok mannfolkit meirr tignat en i oþrvm stoþvm at spekt ok afli fegrþ ok ollvm kostvm. þar var sett roma borg er ver kavllvm troio. J troio vorv xii konvngdomar ok einn yvir avllvm oþrvm þar vorv xii havfvþtvngr. konvngr het menon hann atti dottvr priamus konvngs troiam. Sonr þeirra het tror er ver kollvm þor. þa var hann xii vetra er hann hafþi fvllt afl sitt. þa lypti hann af iorþv x biarnstokvm senn. hann sigraþi marga berserki senn ok dyr eðr dreka. J norþr halfo heimsins fann hann spa konv eina er Sibil het. en ver kollvm sif. engi vissi ætt hennar. Sonr þeirra het lorriþi hans sonr yngiþorr. hans sonr vingener. hans sonr moða. hans sonr mage. hans sonr sefsmeg. hans sonr beðvig. hans sonr atra. er ver kollvm annan. hans sonr Itrman. hans sonr eremoð hans sonr skialldvn er ver kollvm skiolld. hans sonr bial er ver kavllvm havr. hans sonr iat hans sonr gvðolfr. hans sonr finnr. hans sonr frialastr er ver kavllvm friðleif. hans sonr vodden er ver kavllvm oþin.

fra þvi er oþinn kom a norðr lond¹.

24. 3. Þessi oþinn hafþi mikinn spadom. kona hans het frigida er ver kavllvm frigg. hann fystiz norþr i heim með mikinn her ok stormiklo fe ok hvar sem þeir forv þotti mikils vm þa vert ok likari goþvm en monnvm. Þeir komv i saxland ok eignaðiz oþinn þar viþa landit. ok þar setti hann til landz gezlo iii syni sina. Vegdreg reþ fyrir avstr saxlandi. Annarr sonr hans het beldeg er ver kollvm halldr. hann atti vestr fál þat riki er sva heitir. Þriþi sonr hans het sigi. hans sonr rerir faþir volsvngs er volsvngar ero fra komnir. þeir reþo fyrir fracklandi. Fra ollvm þeim ero storar ættir komnar. Þa for oþinn i reipgota land ok eignaðiz þat ok setti þar son sinn skiolld. favþr friðleifs

¹) *literis rubris.*

er skiolldvngar ero fra komnir. Þat heitir nv iotland er þeir kavllöþv reipgota land.

fra þvi er oþinn kom i sviþioþ ok gaf sonvm sinvm riki¹.

4. Ðaþan for oþinn i sviþioð. þar var sa konvngr er gylfi het. ok er hann fretti til asia manna er æsir vorv kallaþir for hann i moti þeim ok havþ þeim i sitt riki en sa timi fylgþi ferþ þeirra hvar sem þeir dvolþvz i londvm. þa var þar ár ok friþr. ok trvþo menn at þeir veri þess raþandi. þvi at rikis menn sa þa olika flestvm mönnvm oþrvm at fegroð ok viti. þar þotti oþni fagrir vellir ok landz kostir goþir. ok kavs ser þar borgar staþ sem nv heita sigtvn. skipaþi þar havþingia i þa liking sem i troio. Vorv settir xii havþingiar at dæma landz log. Siþan for oþinn norþr þar til er sior tok við honvm. Sa er hann ætlaþi at lægi vm oll lond. ok setti þar son sinn til rikis er semingr het. en nv heitir noegr. ok telia noregs konvngar ok sva iarlar þangat ættir sinar. Með oþni for yngvi er konvngr var i sviþioþv eptir hann ok ynglingar ero fra komnir. þeir æsirnir toko ser qvanfavng þar innan lanz ok vrþo þær ættir fiolmennar. vm saxland ok vm norþr halfona. þeirra tvnga ein geck vm þessi lond. ok þat skilia menn at þeir hava norþr hingat haft tvngvna j noegr ok danmerk sviþioð ok saxland. 30.

her hefr gylva ginning fra þvi er gylfi sotti heim alfavþr i asgarþ með fiolkvngi. ok fra villo asa. ok fra spvningo Gylva².

5. Gylver var maðr vitr ok hvgsaþi þat er allir lyþir lofvþo þa ok allir hlvtir gengv at vilia þeirra. hvart þat mvndi af eþli þeirra vera eða mvndi gvþmavgnin vallda þvi. hann for til asgarþz ok bra a sik gamals manz liki. en æsirnir voro þvi visari at þeir sa ferþ hans ok giorþv i moti sionhverfingar. þa sa hann hava holl. þak hennar vorv þokt gylldvm skiolldvm sem span þak. sva segir þioðolfr. 32. 34.

¹) *literis rubris.* — ²) *literis rubris.*

A baki leto blikia Svólnis salnæfrar
 barþir voro grioti segir hyggiandi.
 Gylvir sa mann i hallar dyrvm er lek at handsavxvm. ok
 voro VII senn a lopti. Sa spvrþi hann fyrri at nafni.
 hann nefndiz gangleri ok kominn af rifils stigvm. ok spyr
 hverr hollina atti. hann segir at sa var konvngr þeirra
 ok mvn ek fylgia þer at sia hann. þar sa hann margar
 hallir ok morg golf ok margt folk. Svmir drvcko en svmir
 36. leko. þa mælti gangleri er honvm þotti þar margt otrvligt.
 Skatnar allir þvi at ovist er vita
 aþr ne gangim framm hvar ovinir sitia
 vm skygnaz skoli. a fletivm fyrir.

hann sa þriv hasæti ok hvert vpp af oþro ok sato þar
 maðr i hverio. þa spvrþi hann hvert nafn havþþingia
 þeirra veri. Sa sagþi er hann leiddi inn. Sa er i neþzta
 sæti sitr er konvngr ok heitir hár ok þar næst iafnhár.
 en sa er efstr er heitir þriði. hann spyrr Ganglera hvat
 fleira veri eyrinda en heimill er matr ok dryckr. Gangleri
 segir at fyrst vill hann spyria ef nockvrr er froþr maðr
 inni. hár segir at hann komi eigi heill vt ef hann er
 froþari. ok

stattu framm meðan þv fregn.

sitia skal sa er segir.

*fra spvningo Ganglera*¹.

6. Gangleri hof sva sitt mal. hverr er eztr eða ellztr
 með goþvm. har segir. sa heitir alfavðr at varo mali. en
 38. i asgarþi hefir hann XII navfn. Alfavþr. heriann. nikaðr.
 nikvþr. fiolnir. oski. omi. Riflindi. sviþvrr. sviþrer. viþrir.
 falkr. Þa svarar Gangleri. hvar er sa Gvð eþa hvat ma
 hann eða hvat hevur hann vnnit til frama. har svarar.
 livir hann vm alldr ok stioronar ollv riki sino storvm hlvvm
 ok smam. Þa svarar iafnhár. hann smiþaþi himin ok
 iorþ ok lopt. Þa mælti þriþi. hitt er meira er hann

¹) *litteris rubris, deinde vox Ganglera alia manu recentiori
 atramento superscripta.*

smiþaþi himin ok iorþ at hann smiþaþi mann ok gaf
 honvm ond að lifa. þo skal likamr fvna. ok skvlo þa
 allir bva með honvm rettsiþaþir. þar sem heitir gimle.
 en vandir menn fara til heliar. ok þaþan i niðheim niþr
 i nivnda heim. Þa segir Gangleri. hvat hafþiz hann aþr
 at en himin ok iorþ voro skavpvð. Þa svarar hár. þa var
 hann með hrimþvssvm. Gangleri segir. hvat var vpphaf
 eða hversu hofz hann. har segir. Sva segir i volv spa.

Ar var allda	Jorþ sanz eigi
þar er ecki var	ne vpphiminn
vara sandr ne sior	gap var ginuvnga
ne svalar vndir.	en gras hvergi.

40.

Þa svarar iafnar. þat var morgvm vetrvm fyrri en iorþ
 var skopvt er niðheimr var gerr. ok i honvm miþivm ligger
 brvðr sa er hergelmir heitir. ok þaþan falla þær ár er
 sva heita. kvol. gvndro. fiorm. simbvlþvl. sliþr ok hriþr
 sylgr ok ylgr. viðleiptr. Gioll er næst helgrindvm. Þa
 segir þriþi.

*her segir fra mvspellz heimi ok fra svrti*¹.

7. Fyst var þo mvspellz heimr sa er sva heitir.
 hann er lioss ok heitr ok ofært er þar vtlendvm monnvm.
 Svrt ræþr þar fyrir ok sitr a heims enda. hann hevur
 loganda sverþ i hendi. ok i enda veralldar mvn hann
 koma ok sigra oll goþin ok brenna heiminn með elldi.
 Sva segir i volo spa.

Svartr ferr svnnan	griotbiorg gnata
með sviga levi	en gvþar brata
skinn af sverþi	traþa halir helvega
sol valtiva	en himinn klofnar.

42.

Gangleri segir. hversu skipaþiz aþr en ættirnar yrþi ok
 avkaþiz mannfokit. Þa segir har.

*her segir er gvþin skopþo ymi iotvn*¹.

8. Ar þær er heita elivagar ero sva langt komnar
 fra vppsprettnvm at eitrv kvikan sv er þar fylgþi harþnaþi

¹) *litteris rubris. — ²) litteris rubris.*

sem sindr i afli. þat varþ iss ok nam hann staþar ok rann eigi. þa hielldi yvir þannog ok þat er af stoþ eitrino fravs ok iok hvert hrimið yvir annat allt i ginnvnga gap. Þa mælti Jafnhár. Ginnvnga gap þat er vissi til norðr ættar fylltiz með þvnga ok havfvgleik með rimi ok is ok inn fra vr ok gvstr. enn syþri hlvtr ginnvnga gaps lettiz moti sivm ok gneistvm er flvgo or mvspellz heimi. Þa segir þriþi. Sva sem kallt stoþ or niðheimi ok grimt. sva var allt þat er vissi namvnda mvspells heimi heitt ok liost. en ginnvngagap var lett sem lopt vindlavst. ok þa er blærión hitans mætti hrimino sva at braðnaþi ok dravp af. ok með krapti þeim er styrþi varþ manz likindi a. sa het ymir. en hrimþvssar kalla hann avrgelmi ok þaþan ero þeirra ættir sem her segir.

ero volvvr allar	fra vilmeiþi
fra victolfi	iotnar allir
vettir allar	fra ymi komnir.

ok enn segir sva at or elivagvm stvckv eitr dropar ok voxtr vindz. ok varþ iotvnn or. þær einar ættir koma saman. Þa mælti Gangleri. hvernig vxo ættir þaþan eða trvi þer hann gvþ vera. Þa svarar iafnhár. eigi trvnm ver hann gvþ illr var hann ok hans ættmenn þat ero hrimþvssar.

46. ok er hann svaf feck hann sveita ok vndir vinstri hendi hans ox maðr ok kona. ok annarr fotr hans gat son við oþrvnm ok þaþan komv ættir. Þa mælti Gangleri. hvar bygþi ymer eða við hvað lifþi hann. har svarar.

fra þvi er skopvð var kyrin avðvmla¹.

9. Næst var þat er hrim dravp at þar varð af kyrin avþvmla. fiorar miolkar rvnno or spenvm hennar ok fæddi hon ymi. en kyrin fæddez er hon sleikti hrimsteina er salltir vorv. ok enn fyrsta dag er hon sleikti kom or manz hár annan dag havfvð en þriþia allr maðr er hvri het favþr bors er atti beyzlo. dottvr havþorns iotvns. þav atto

¹) *litteris rubris a prima manu, deinde manu recentiori atramento superscriptum: vt kyrin auduñla.*

.iij. sono. Oþin villi ve ok þat ætlvm ver segir har at sa oþinn ok hans breþr mvno vera styrandi heims ok iarþar. ok þar er sia eptir herann er ver vitvm nv mestan vera.

fra þvi er synir hvrs drapo ymi¹.

10. Synir hvrs drapo ymi ok hliop or honvm þat 48. bloþ at þeir dreкто með þvi allri ætt hrimþvssa. nema einn komz vndan með sino hyski. þann kalla iotnar bergelme. hann for a lvþr sinn ok hellzt þar ok þaþan ero komnar hrimþvssa ættir.

orofi vetra	þat ek fyrst vm man
aþr iorþ veri vm skopvþ	at froþa iotvnn
þa var bergelmer borinn.	a var lvþr vm lagiþr.

þa mælti Gangleri hvat havþpoz þa hvrs synir at er þv trvir Gvð vera. har segir. eigi er þat litid þeir flvtto ymi i mitt ginnvngagap. ok gerþv af honvm iorð. af bloþi hans sæ ok votn. biorg af beinvnm griot af tavunvm ok af þeim beinvnm er borin voro ok af bloþino er or saronvm rann. þa gerþo þeir sia þann er þeir festo iorþina i. Siþan tokv þeir havsinn ok gerþo or himinn. ok setto yvir iorþina með .iij. skavtvnm. ok vndir hvert horn setto þeir dverg. 50. avstr(a) vestra norþra svþra. Þa tokv þeir svr or mvspellz heime ok setto i mitt ginnvnga gap ovan ok neþan a himininn at lysa iorþina. Þeir gafu staþi ollvm elldingvm. Þaþan af voro dægr greind ok ara tal. Sva segir.

Sol þat ne vissi	hvat hann megins atti.
hvar hon sali atti.	stiornvr þat ne visso
mani þat ne vissi	hvar þær staþi atto.

þa mælti Gangleri. Mikil merki ero þetta ok mikil smiþ. har svarar. kringlott er iorþ ok liggv vm enn divpi sær. ok með þeim strouðvm gafu þeir bygþ iotnvm. en fyrir innan a iorþina gerþo þeir borg fyrir ofriþi iotna vm hverfis iorþina. ok hosþv þar til brar ymis ok kollþv 52. borgina niðgarþ. þeir kavstoþv heilanvm i loptid ok gerþv af skyin. sva sem her segir.

¹) a [*litteris rubris.*

or ymis holldi en or hans bram
 var iorþ vm skopvþ. gerþv bliþ regin
 en or sveita sior. miðgarþ manna sonvm.
 [þiorg or beinvm ok or hans heila
 þaþmr or hari voro þav in harþmoðgv
 en or havsi himinn¹. sky oll vm skopvt.

bors synir skopvþv ask ok emlv¹.

11. Þa er þeir gengv með siovar strondo bors synir
 fndu þeir tre .ij. ok skopoþv af mann gaf inn fyrsti ond.
 .ij. lif. .iij. heyrn ok syn ok het maþr askr en konan emla.
 ox þaþan af manukindin er bygþ var gefin vndir miðgarþi.
 Siþan gerþo þeir i miþivm heimi asgarþ. þar bygþi oþinn
 54. ok ettir þeirra er varar ættir ero fra komnir. Enn segir
 har. þar er einn staþr er hliþskialf heitir ok er alfavþr
 sezt þar i hasæti ser hann vm heim allan ok hvers manz
 athæfi. kona hans er frigg siorgvnz dottir. ok af þeirri
 ætt er asa ætt er bygþi asgarþ inn forna ok er þat goþ-
 kvnnig ætt. þvi heitir hann alfavþr at hann er saþir allra
 gvþanna. Jorþin var dottir hans. ok var þeirra son asa
 þorr.

fra nora iotni ok nott dottvr hans².

12. Nori iotvnn bygþi fyrst iotvnheima. dottir hans
 var nott. hon var svart. hon giptiz naglfara sonr þeirra
 het avþr. Siþan var hon gipt onar ok var iorþ þeirra
 dottir. hana atti doglingr. ok var dagr sonr þeirra. hann
 56. var fagr sem saþir hans. Þa tok alfavþr nott ok dag
 ok setti a himin ok gaf þeim .ij. hesta ok kerrvr ok riþa
 þav vmhverfis iorþina. Nott riþr hrimsfaxa hann daggvir
 iorþina með meþdropvm sinvm. dagr á skinfaxa. ok lysir
 lopt ok iorþ af faxi hans. Mundilferi atti .ij. born. máni
 het sonr hans en sol dottir. ok atti hana glornir. Goþin
 reiddvz þvi ofdrambi er þav heto sva. ok setto þav vpp
 a himin ok draga þav kerro solar þeirrar er goþin hafa
 skapað af þeirri siv er flavg or mvspellz heimi. Máni

¹) a [b'. or. b. b. or. h. en or. h. h., U. — ²) *litteris rubris.*

tok born .ij. af iorþv bil ok hivka er þav foro fra brvnni.
 þeim er byggver heitir. Sárinn het sægr en ximvl stongin.
 Viðsiþr het saþir barnanna. þav born fylgia mána sem sia
 má af iorþvnni. Þa mælti gangleri. Skiott ferr solin sem 58.
 hon se hrædd. Þa svarar hár. Nær gengr sa er hana leiþer.
 vlfar .ij. gera þat skoll ok hatti hroþvitnis son. Þa mælti
 Gangleri. hver er ætt vlfanna. har segir. Gygr ein byr
 fyrir avstan miðgarþ i skogi þeim er iarnviðr heitir. ok
 sva heita þær trollkonr er þar byggia. Gamla trollkona
 er moþir margra iotna ok allir i vargs likivm. Þaþan
 kom mána garmr. hann fylltiz með siorvi feigra manna ok
 gleypir tvnglit en stockvir bloþi himinn. Þa tynir sol skini
 sinv. sva sem her segir.

Avstr byr in arma	fylliz siorvi
i iarnviþi.	feigra manna
ok sæþir þar	ryþr ragna siot
fenris kindær.	ravþvm dreyra.
verþr af þeim ollvm	svort verþa solskin
ima nockvr	vm svmor eptir
tvngls tregari	verþr oll va. ly.
i trollz hami.	v. einn ok h.

60.

þa spyrr Gangleri hver er leiþ til himins af iorþv.

her segir fra bifravst¹.

13. Har segir hlæiandi. eigi er nv froþliga spvrt.
 er eigi þat sagt er goþin gerþv brv af iorþv til himins
 er heitir bifravst. hana mvntv seð hava. kann vera at þv
 kallir hana regnboga. hon er með .iij. litvm ok miok
 sterk. ok ger með mikilli list. meiri en aprar smiþir. en
 sva sterk sem hon er. þa mvm hon brotna þa er mvspellz
 megir fara at riþa hana. ok svima hestar þeirra yvir storar
 ár sva koma þeir framm ferþinni. þa segir Gangleri. eigi
 þottv mer goþin gera hana af trvnaþi er hon skal brotna
 ok megi þav þo gera sem þav vilia. þa segir har. eigi
 erv goþin a mælis verþ at þessi smið. goþ brv er bifravst. 62.

¹) *litteris rubris.*

en engi hlutr er sa i þessvm heimi er ser megí treystaz þa er mvspellz megir heria. Gangleri segir. hvat hafþiz alfavþr þa at er gerr var asgarþr. har segir. J vpphafi setti hann stionar menn i sæti ok beiddi þa at dæma orlog manna. ok raþa domrinn var þar sem heitir iþa vollr i miþri borginni. þat er it fyrsta þeirra verk at gera hof þat er sæti þeirra .xij. standa i. nema þat sæti er alfavþr atti. Þat hvs er bezt gert a iorðo ok mest. Allt er þat vtan ok innan sem gvll eit se. J þeim sal kalla menn glaðheim. Annan sal gerþv þeir er horgr var i er gyþior atto ok var hann allgott hvs ok sagvrt hann kalla menn vind gloþ. Þar næst smiþoþv þeir hvs er þeir logþo afl í. ok þar til smiþoþo þeir hamar ok tong ok stefia ok þaþan af oll tol onnr. ok þvi næst smiþoþv þeir malm stein ok tre. ok sva gnogliga þann malm er gvll heitir. at oll borþgogn ok reiþigogn havþv þeir af gvlli. ok er sv avld kollvð gvllalldr. aþr en spilliz af tilkvamo qvennanna. þær komv or iotvnheimvm. Þar nest settvz gvð vpp i sæti sin. ok retto doma sina. ok mintvz hvaþan dvergarnir havþv kviknaþ i molldv niþri i iorþvnni. Sva sem maðkar i holldi. dvergarnir havþv skapaz fyrst ok tekit kviknan 64. i holldi ymis ok voro þa maðkar. ok af atkvæþi gvþanna vrþo þeir vitandi mannvitz ok hafa manzliki. ok hva þo i iorþv ok i steinvm. Mopsognir var ættztr þeirra ok annarr dvrinn. Sva segir i volv spa.

Þa gengv [regin avll	or brimi blodgv
a rok stola	ok bláms leggvim.
ginn heilvg goþ	Þeir mannlikvn
ok vm þat gettvz	morg vm gerþv
hverr ¹ skyllði dverga	dvergar i iorþv
drott vm spekia	sem þeim dyrinn kendi.

¹) a [v. a. s. g. h. g. g. v. þ. g'. h'. abbreviate, U. — In margine alia manu, aliquantum recentiori: þa gengv reghin oll a raukstola ginnheilug goð g vm þat giętvz at. s.

Ok segir þeim nofn þeirra :

Nyi. niþi.	onni (oinn?). mioþvitnir.
norðri. Svþri.	viggr. ok gandalf.
avstri. vestri.	vindalf. þorinn.
alþiofr. dvalinn.	fili. kili.
nain.	svndinn. valiþior.
ningr. dain.	þorinn. vitr. ok litr.
bivor. havrr.	nyraþr
bambavrr. nori.	reckr raþsviþr.
orr. annarr.	

66.

Þessir ero dvergar ok hva i steinvm. enn enir fyrri i molldo.

dramir. dolgþvari.	ðori. ori.
hár. hvgtari.	ðvfr. andvari.
hleifolfr. gloni.	heptifili.

hár segir. en þessir komv fra svarnis havgi til avrvanga. a iorv vollv. ok þaþan er kominn lovarr. en þessi ero nofn þeirra.

Skirvir. virvir.	eikinskialli.
skafiþr. ai.	falr. frosti.
alfr. yngvi.	fiðr. Ginar.

68.

Þa spyrr Gangleri.

her segir fra helgi staþ gvþanna¹.

14. Hvað er havfvð staþr eða helgi staðr gvþanna. har svarar. þat er at aski ygdrasils. Þa skvlo goþin eiga doma sina hvern dag. Þa mælti Gangleri. hvat er at segia fra þeim staþ. Jafn har segir. Askrinn er allra tria mestr ok beztr. limar hans dreifaz vm heim allan ok standa yvir himni. þriar rætr tresins hallda þvi vpp. ok standa avar breitt. ein er með asvm. onnr með hrimþvssvm. þar sem forþvm var ginnvnga gap. Þriþia stendr yvir niðheim ok vndir þeirri rot er hvergelmir. en niðhógr gnagar neþan rotina. en vndir þeirri rot er til hrimþvssa horfir er mimis brvnnr er spekt ok manvit er i folgit. ok heitir sa mimir

¹) *litteris rubris.*

er a brvnninn. hann er fyllr af visendvm fyrir því at hann dreckr or brvnninvm or gjallar horni. þa kom alfavþr ok beiddiz eins dryckiar af brvnninvm. en hann lagði avga

70. sitt i veð. sva segir i volv spa.

Allt veit ek oþinn	dreckr miðð mimir
hvar þv avga falt	morgin hverian
i þeim envm mæra	af veþi valsfavþr
mimis brvnni	viti þer enn eða hvat.

Þriþia rot asksins stendr a himnvm. ok vndir þeirri rót er vrþar brvnnr. þar eiga goþin domstaþ. hvern dag riþa æsir þar vpp vm bifravst. Hon heitir ok asa brv. þessi ero nofn hestanna asa. Sleipnir er heztr. hana a oþinn. hann hevir. viij. fætr. Annarr glaþr .iij. gyllir .iiij. skeiþbrimir .v. slintoppr .vj. simr .vij. Gils .viij. falofnir .ix.¹ Gvlltoppr .x. lettseti. balldr hestr var brendr með honvm. en þor gengr at dæmi. ok veþr [þar at² er sva heita:

	kormt ok ormt	at askæ ygdrasils.
	ok kerlavgar .ij.	þvi at asbrv
72.	þær skal þorr vaþa	brennr oll loga.
	hvern dag	en heilog votn floa.
	er hann dæma ferr	

þa mælti Gangleri. brennr elldr yvir bifravst. har segir. þar er þv ser i regnboganvm ravtt er elldr brennandi vpp a himin. þa mvadi ganga bergrisar bifravst ef ollvm veri ferþ at er fara villdi. Margir staþir ero a himni fagrir. ok er þar allt gvþlig vernd fyrir. þar stendr staþr einn vndir askinvm við brvnninn ok or þeim sal koma .iij. meyar er sva heita Vðr. verþandi skvllð. þer meyar skapa monnvm alldr. Þat kollv ver nornir. en ero fleiri nornir þær er koma til hvers barns er fætt er. at skapa alldr. þær ero goþkynþar. en aþrar alfa ættar. en enar þriþio dverga ættar. Sva sem her segir.

¹) x. prave U. — ²) sic U, prave ex: þær ár.

Svndr bornar	Svmar ero askyndar.
hygg ek nornir vera	svmar alfsyndar.
eigvt þær ætt saman.	svmar ero dætr dvalins.

Þa mælti Gangleri. ef nornir raþa orlogvm manna þa skipta þær geysi misiafnt svmir hava gott lif ok rikvligt. en svmir hava litid len ok lof. Svmir langt lif svmir skamt. har 74. segir. goþar meyar ok vel ætaþar skapa goþan alldr. en þeir menn er fyrir oskavpvm verþa þa vallda því illar nornir. Þa mælti Gangleri. hvat er at segia fleira fra askinvm. har segir. Margt er þar af at segia.

fra aske ygdrasils¹.

15. Avrn einn sitr a limvm asksins ok er hann margsvitandi. en millvm avgna honvm sitr havkr sa er heitir veðrlavfnir. Jkorni sa er heitir ratakostr. rennr vpp ok niðr eptir askinvm ok berr avfvndar orþ millvm arnarins ok niþhavgs. en fiorir hirtir renna i limvm asksins ok bita bast. þeir heita sva. daninn. dvalinn. dyneyr. dyraþror. en sva margir ormar ero i hvergelmi með niþhavgi. at engi tvnga ma telia. sva sem her segir.

Askr ygdrasils	hiortr bitr neþan
drygir erviþi	en a hliþv fvnar
meira en menn vm viti	skerþir niþhavgr neþan.

Ok enn segir her sva.

Ormar fleiri liggia	þeir ero grafvitnis liþar
vndir aski ygdrasils	Grabakr ok grafvolldvþr.
en þat vm hyggi hverr	ofnair ok svafnair
osvinnra apa.	hygg ek at æ mvni
Goin ok moin	meiðs kostvm ma.

76. Þat er enn sagt at nornir þær er hyggia við vrþar brvnn taka hvern dag vatn or brvnninvm ok avriun með þann er liggir vm brvnninn ok avsa vpp yvir askinn. til þess at eigi skvlo limar hans fvna eða trenna. en þat vatn er sva heilagt at allir er þar koma ero sva hvitir sem hinna

¹) literis rubris.

sv er skiall heitir er liggr innan vm eggskvrmsl. Sva sem her segir.

Ask veit ek standa	Þáþan koma dagggvar
heitir ygdrasill	þær i dali falla
har borinn heilagr	stendr yvir grein
hvita avri.	vrþar brvnni.

Sv daggg er þáþan af kemr kalla menn hvnangs fall ok þáþan af sæþaz byflvgr. Fvglar .ij. sæþaz i vrþar brvnni er svanir heita. ok af þeim fvglvn hefir þat fvglakyn komið er sva heitir siþan.

her segir fra alfheimvm¹.

78. 16. Þa mæli Gangleri. Mikil tíþindi kantv segia af honvm. hvað er þar fleira havfvþstafa. en at vrþar brvnni. har segir. Margir staþir ero þar gofvgligir. Sa er þar staþr er kallaðr er alfheimar þar byggvir folk þat er lios alfar heita. en davckalfar hva niþri undir iorþv ok ero þeir olikir synvm ok enn olikari reyndvm. lios alfar ero hvitari en sol synvm. en davkalfar svartari en bik. Þar er ok sa staðr er breiþa blik heitir. ok engi er þar fegri staðr. þar er ok sa staþr er glitnir heitir. ok ero veggir hans ok steðr allar af ravþo gvlli ok þak hans er af gvlli. þar er sa staþr er himinbiorg heita. sa stendr a himins enda við brvar sporð þar er bifravst kemr til himins. Þar er enn mikill staþr er vala skialf heitir þann gerþv [gvþin] ok þavkto skiro silfri. Þar er ok hliðskialf i þeim sal þat hasæti er sva heitir. þa er alfavþr sitr i þvi hasæti ser hann vm heim allan. A svnnan verþvm heims enda er sa staðr er allra er fægrstr. ok biartari en solin. er gimle heitir. hann skal standa þa er himin ok iorþ fyrir faraz. ok byggva þaan staþ rettlatir menn vm alldir allda. Sva segir i volv spa.

80. Sal veit ek standa	þar skvlo dyggvar
solv fegra	drottir byggia
gvlli þaktan	ok vm alldr daga
a gimle	ynþis niota.

¹⁾ *literis rubris.*

Þa mælti Gangleri. hverr gietir þess staþar þa er svarta logi brennir himin ok iorþ. Har segir. Sva er sagt at annarr himinn se svþr ok vpp fra þessvm. ok heitir sa heimr viðblainn. en hinn þriþi se vpp fra þeim ok heitir sa avndlangr. ok a þeim himni hyggio ver þenna stað vera. en liosalfar einir hyggio ver at nv byggj þa staþi. Þa mælti Gangleri.

her segir fra nofnum ofþins ok riki¹.

17. Hverir ero æsir þeir er monvm er skylt at 82. trva á. har svarar. tolf ero æsir goþkvnnigir. þa mælti jafnhár. Eigi ero asynior ohelgari. ok eigi mego þær minna. þa mælti þriþi. ofþinn er æztr ok ellztr asanna. hann ræþr ollvm hlvtvm ok sva sem onnr goþin ero mattvg. þa þiona honvm oll sva sem born favþr. en frigg kona hans veit ok orlog manna. þott hon segi engar spar sem 84. sagt er at ofþinn sialfr mælti við þann as er loki er nefndr.

Ærr ertv nv orþinn	orlog manna.
--------------------	--------------

ok avrviti	frigg hygg ek at þav viti
------------	---------------------------

hvi floptir þv loþtr	[þvi at henni sjalfgi segir ² .
----------------------	--

Ofþinn heitir alfapir þvi at hann er faþir allra goþanna. hann heitir ok valfoþr þvi at hans oska synir ero allir þeir er i val falla þeim skipar hann valholl. ok vingolf ok heita þeir þa einheriar. hann heiter ok hanga gvþ ok happa gvþ ok farma gvþ. ok enn nefniz hann a fleira vega þa er hann var kominn til geirraþar konvngs segir hann sva.

Hetvmz grimr.	herteitr. hnikarr.
---------------	--------------------

ok gangleri.	bileygr. baleygr.
--------------	-------------------

heriann. hialmberi.	bolverkr. fiolnir.
---------------------	--------------------

þeckr. þriþi.	grimmir. glapsviþr. fiolsviþr.
---------------	--------------------------------

þvþrvþr.	siphottr. siþskeggr.
----------	----------------------

helblindi. hár.	sigfoðr. atriþr. hnkvþr.
-----------------	--------------------------

saþr. svipall.	alfoþr. farma tyr.
----------------	--------------------

sanngetall.	oski. omi.
-------------	------------

86.

¹⁾ *literis rubris.* — ²⁾ a [sic prave U pro: þo at hon sjalfgi segi, cfr. mox supra: þott hon segi engar spar.

iafnhar . biblindi . kialarr . víþvrr .
 gelldnir . harharþr . þror . gavtr .
 sviþvrr . sviþrir . ialkr . ialkr . veratyr¹ .

þa mælti Gangleri. Geysi morg nofn haf þer gefit honvm. ok þat veit trv min at þat mvn vera mikill fropleikr. sa er kann skyn ok dæmi hverir atbvrþir orþit hafa til hvers þessa nafns. har segir. Mikil skynsemi er at rífa þat vandliga vpp enn þo er þat skiotaz at segia at flest heiti hafa verit gefin af þeim a(t)bvrþvm at sva margar ero greinir 88. tvngna i veroldinni. þa þickiaz allir² þioþir þvrsa at breyta nafni hans til sinnar tvngo til bæna ferlis sialfvm ser. en svmir atbvrþir til þessa heita hava gerzt i ferþvm hans ok er þat fært i frasagnir. ok mvntv eigi mega froþr maðr heita ef þv skalt eigi kvnna at segia fra þessvm stortiþindvm. Gangleri segir. hver ero nofn annarra goþanna eða asanna. eða hvat hafa þeir gert til frama. har segir.

her segir fra þor ok ríki hans ok bilskirni³.

18. Þorr er þeirra framarst sa er kallaðr er asa þorr eða avko þorr. hann er sterkastr asa ok allra gvþanna. ok manna. hann a þar ríki er þrvangr heitir en havll hans heitir bilskirnir. i þeim sal ero .v. hvndroþ golfa. ok .xl. þat er hvs mest sva at menn viti. sva segir i grimnis malvm.

Fim hvndrvþ golfa
 ok fioratvgo .
 sva hygg ek bilskirni með bogvm .
 ráanna þeirra
 er ek ræfr vita
 mins⁴ veit ek mest magar.

¹) *In margine manus recentior, eadem ac supra p. 260, hæc addidit nomina Odinis: Yggr. þundr. vaekr. skilfingr. viniorr (vimorr?). hroptatyr. gautr. veratyr. svolnir. rognir. heriafðr. hvatráðr. hroptr. hueðrungr. grimr. gauti. vingnir. valfoðr. gizvr. brvni. fengr. þrot(t)r. niotr. suafll. arnhofði. ginnarr. sigmvndr. frariðr. suafnir. —* ²) *sic U, corr. allar. —*

³) *literis rubris, manu recentiori atramento superscriptum. —*

⁴) *t manu recentiori (minst) prave additum.*

Þorr a hafra .ij. ok reiþ eina. sva heita hafrarnir. tangniost 90. ok tangrisnir. Þorr ekr i reiþinni þa er hann ferri iotvnheima en hafrarnir draga reiþina. þvi heitir hann avko þorr. hann a ok þria¹ kostgripi. einn er hamarrinn miolnir er hrimþvssar ok bergrisar kenna er a lopt kemr. ok er þat eigi vndarligt þvi at þar með hevir hann lamþan margan havs a feþrvm þeirra ok frendvm. Annan grip a hann beztan megin gearþir ok er hann spenner þeim vm sik vex honvm asmegin halfv. Þriþia grip a hann þann er mikill gripr er i. þat er iarn-greipr. Þeirra ma hann eigi missa við hamar skaptiþ. En engi er sva frægr at telia kvnni hans stormerki. en segia kann ek þer morg tiþiudi at dveliaz mvn dagr aþr en sagt er allt þat er ek veit. Þa mælti Gangleri. spyria vil ek at fleirvm svovm hans. har svarar. Annarr sonr hans er balldr inn goþi. ok er fra honvm gott at segia. hann er beztr ok hann lofa allir. hann er sva fagr a litvm ok sva biartr at lysir af honvm. ok eitt gras er sva hvitt at iafoaþ er við bra balldr. þat er allra grasa hvitaz. ok þar eptir mattv marka fegrþ hans bæþi a har ok a likam: hann er hvitaztr asa ok fegrst talaþr ok liknsamastr. en sv natvra fylgir honvm at eigi ma halldaz domr hans. hann byggvir þann staþ er breiþa blik heitir ok fyrr er nefodr. hann er 92. a himni i þeim staþ ma eigi ohreint vera. Sva sem her segir.

breiþa blik heitir a þvi landi
 þar er balldr hevir er ek liggia veit
 ser vm gerva sali. fæsta fæing stavi.

Enn þriþi ass er sa er niorþr heitir. hann byr þar sem heitir noa tvn hann ræþr þar fyrir gavngo vindz. ok stiller sio ok vind ok elld. a hann skal heita til sæfara ok veiþa. hann er sva avþigr eða fesæll at hann ma gefa þeim land ok lavsa fe er hann vill. a hann skal til þess heita. Eigi er niorðr asa ættar. hann var vpp sæddr i vana heimi. En vanir gisloþv hann gvþvm ok tokv i moti þann er hænir

¹) *in membr. primum tva deinde in þria mutatum.*

het. þat varþ at sætt með gvþvm ok vavnvm. Niorþr atti þa kono er skaþi heitir. dottir þiaza iotvns. hon villdi hava bvstaþ þann er saþir hennar hefir át. Þat er a fiollvm nockvrvvm þar er heitir þrvþheimr. en niorþr vill vera nær sæ. Þav sættaz a þat at þav skvlo vera

94. .ix. nætr i þrvþheimi en .iij. i noa tnvnm. en er niorþr kom aprt til noatvna af fialliuo. þa qvað hann þetta.

Leif ervmz fioll	vifa þytr
varkaþa ek lengi hia.	mer þotti illr vera
nætr einar nio.	hia savngvi svana.

Þa qvað skaþi.

Sofa ek maki	sa mik vokr
sævar beþivm á	er af viþi kemr
fvgl ¹ iarmi fyrir.	morgin hvern mar.

Þa for skaþi vpp a fiall ok bygþi a þrvþheimi ok ferr hon miok með boga ok skiþvm ok skytr dyr. hon heitir ondvr gvþ eða ondvr dis. sva segir.

Þrvþheimr heitir	en nv skaþi byggvir
þar nv þiazi byr	skir hrvþr gvma
sa enn matki iotvnn.	foruar toptir foþr.

fra bornvm niarþar².

96. 19. Niorþr i noatvnm gat siþan .ij. born. het annat freyr er einn er agetaztr með gvþvm. hann ræþr fyrir regni ok skini solar. ok þar með iarþar avexti. A hann er gott at heita til ars ok friþar. hann ræþr friþi ok fesælo manna. Annat barn hans er freyia. hon er agetozt af asynivm. hon á þann bæ a himnvm er solvang heitir ok hvar sem hon riþr til vigs a hon halfan val allan en halfann oþinn. sva segir.

Folkvangr heitir	halvan val hon kyss
en þar freyia ræðr	hvern dag
kosta beztvm sal.	en halfan oþinn á.

Sessvarnir heitir ok salr hennar. en er hon riþr þa ekr hon a kavttvm sinvm. ok sitr i reiþ. hon er nakvæmvst

¹) fvlg, *lapsu calami, U.* — ²) *litis rubris.*

monnvm til a heita ok af hennar nafni er þat tignar nafn er rikis konor ero kallaþar frvr. henne likaði vel mansavngr a hana er gott at heita til asta. Þa mælti Gangleri. Miklir þicki mer þessir fyrir ser æsirnir. ok eigi er vndr at mikill kraptr fylgi yþr er þer skvlot kvnna skyn gvþanna. ok vita hveru biþia skal hvers hlvtar eða hverrar bænar eða ero fleiri gvþin. har svarar.

hversv biþia skal asium ty braga ok heimdall¹.

20. Þa er enn ass er tyr heitir. hann er diarfaztr ok breythvgaðr². ok hann ræþr miok sigri i orrostvm. A hann er gott at heita hreysti monnvm. Þat er orþtak at sa er tyhravstr er vmfram er aþra. ok þat er eitt mark vm hravstleik hans ok diarfleik þa er æsir lockvþo fenris vlf til þess at leggja a hann fiotvrinn gleifne. þa trvþi hann þeim eigi at þeir mvndi leysa hann fyrr en þeir logþv honvm at veþi hond tys i mvnn hans. en er æsirnir villdo eigi leysa hann þa beit hann af hondina þar sem nv heitir vliþr ok er hann einhendr. hann er sva vitr at þat er ok mælt at sa se tyrspakr. en ecki er hann kallaþr sættir manna. bragi er einn assinn. hann er agetr at speki ok mest at malsnilld ok orþfimi. hann kann mest af skalldskap. ok af honvm er bragr kallaþr skalldskaprinn. ok af hans nafni er sa kallaþr bragar maðr. karla eða qvenna. er orþsnilld hevir framarr en aþrir. kona braga heitir iþvn. hon varþveitir i eski sinv epli þav er gvþin skvlo a bita þa er þav elldaz ok verþa þa allir vngir ok sva mvn verþa til ragna ravckrs. Þa segir Gangleri. Allmikit þicki mer gvþin eiga vndir gezlo iþvnnar eða trvnaþi. þa mælti har ok hlo við. Nær lagþi þat ofæro eino sinni. kvnna mvn ek þar af at segja. en þv skalt nv heyra fleiri nofn gvþanna. heimdallr heitir einn hann er kallaþr inn hviti ass. hann er mikill ok heilagr. hann baro at syni nio meyar. ok allar systr. hann heitir ok hialmskiþi ok gvllintanni. tenn

98. 100.

¹) *litis rubris.* — ²) *sic U, haud dubie prave ex bezt hvgaðr.*

hans voro af gvlli hestr hans heitir gvlltoppr. hann byr þar sem heitir himinbiorg við bifravst. hann er vorþr gvþa ok sitr þar við heims enda at géta brvar fyrir bergrið. hann þarf minna svefn en fvgl. hann ser iamt vm nott sem vm dag hvndrað rasta fra ser. hann heyrir ok þat er gras vex a iorþvnni ok vll a savþvm ok allt þat er lætr. hann hevir lvþr þann er heitir giallar horn ok heyrir blastr hans i heima alla. Sva segir.

himinbiorg heitir	vorþvm gvþa.
en þar [heimddallr byr ¹	dreckr i vëro ranni
kveþa valda vevm	gláþr en goþa mioþ.

102. ok enn segir i sialfvm heimdallar galldri.

Nio em ek	ix. em ek
meygia mavgr	systra sonr.

havþr heitir enn einn assinn. hann er blindr. ærit er hann sterkr. en villia mvndi goþin ok menninir at þenna asinn þyrfti eigi at nefna. þvi at hans handa verk mvno lengi havð at minnvm. Viþarr heitir inn þavgli ass. hann hevir sko þyckan. næst þvi er hann sterkr sem þorr. af honvm hava goðin mikit travst i allar þravtir. Ali eða vali heitir einn son oþins ok rindar. hann er diarfr i orrostvm ok miok hagskeytr. Vllr heitir einn son siflar. stivpsonr þors. hann er hogmaðr sva goþr ok skipþærr sva vel at engi ma við hann keppa. hann er fagr aliti ok hann hevir hermanz atgervi a hann er gott at heita i einvigivm. Forseti heitir sonr balldrs ok navnno nefr dottvr. hann a þann sal a himni er glitnir heitir. en allir er til hans koma með saka vendræþi þa fara allir sattir a brott. Sa er domstaþr beztr með goþvm ok monnvm:

104.	Glitnir heitir salr	en þar forsæti bygvir
	hann ² er [gvlli stvddr	[flestan dag ⁴ .
	ok silfri sama ³	ok svefr allar sakar.

¹) a [sic U; corr. Heimdal. — ²) in U scriptum hans. —

³) a [g' s. Z silfri s., U. — ⁴) a [f. d., tantum, U.

her segir fra asa loka¹.

21. Sa er einn talþr með asvm er svmir kalla rog bera asanna eða frvmqveþa flærþar ok vamm allra gvþa ok manna. sa er nefndr loki eða loþtr. son sarbavta iotvns. Moþir hans heitir lavfey eða nal. bræþr hans heita byleiptr ok helblindi. loki er friþr ok fagr synvm. illr i skaplyndi miok fiolbreytinn at háttvm. hann hevir þa speki miok vm framm aþra menn er slægþ heitir ok velar til allra hlvtu. hann kom asvm iafnan i svllt vendræþi. ok opt leysti hann þeirra vendræþi með velvm. kona hans het sigvn. sonr hans het nari eða narfi. Enn atti loki fleiri born. Angrboða heitir gygr i iotvnheimvm. við henni gat loki .iij. born. eitt er fenris vlfr. annat er iormvngandr þat er miþgarþz ormrinn. þriþia er hel. En er þessi .iij. systkin born loka fæddvz vpp i iotvnheimvm ok gvþin ravkto til spadoma at af þessvm bornvm mvndi þeim mikit vhapp standa. ok þotti ollvm illz af ván fyrst af moþernino en verra af savþrvnm. Þa sendi alfapir gvþin eptir bornvnm ok let fera ser. ok er þav komv til hans. þa kastaþi hann orminvm i inn divpa sæ. er ligger vm lond oll. ok ox sa 106. ormr sva at hann ligger vm lond oll. i miþio havi ok bitr i sporþ ser. hel kastaþi hann i niðheim ok gaf henni valld yvir nio heimvm. at hon skyllði skipta vistvm með þeim er til hennar koma. en þat ero sottdavþir menn ok elli' davþir. hon a þar mikla bolstaþi ok ero garþar hennar forkvnnliga havir en grindr storar. Elivðnir heitir salr hennar. hvngv diskv. svlltr knifr. ganglati þrell. gangloþ ambatt. fallanda forað grind. þolmoþnir þreskolldr er inn gengr. kavv sæing. blikiand bavv ar salr hennar eða tialld. hon er bla half. enn half með havrvndar lit. þvi er hon avþkend. ok helldr gvuþleit ok grimlig.

fra fenris vlfi ok asvm².

22. Vflinn fæddo æsirnir heima. ok hafþi tyr einn til

¹) *litteris rubris.* — ²) *litteris rubris, atramento superinducto.*

- diorfvng at gefa honvm mat. en gvþin sa hve mikit hann ox hvern dag ok allar spar savgþo at hann mvndi vera lagþr til skapa þeim. þa fengo æsirnir þat raþ at þeir gerþv fiotr allsterkan er þeir kolloþv læþing ok baro hann til vlfins ok baþo hann reyna afl sitt viþr fiotvrinn. en vlfir þotti ser þat ecki ofrefli. ok let þa fara með sem þeir villdo. en it fyrsta sinn er hann spyrndi við. brotnaþi fiotvrinn ok leystiz hann sva or læþingi. þvi næst gerþv æsirnir annan fiotr halfo sterkara er þeir kolloþv droma
108. ok baþo vlfinn reyna enn þenna fiotr. ok tolþv hann verþa mvndo agetan af afli ef slik storsmiþi mætti eigi hallda honvm. en vlfirinn hvgsaþi at þessi fiotvrr var sterkr miok. ok þat með at honvm hefir vaxit afl siþan er hann bravt læþing. kom þat i hvg at hann mvndi verþa at leggja sik i hættv ef hann skal frægr verþa. ok lætr leggja a sik fiotvrinn. ok er æsirnir tavllþvz hvnir. þa hristi vlfirinn sik ok lavst fiotrinvm a jorþina ok knvþiz at fast. spyrnir at fast ok bravt fiotvrinn sva at fiarri kom niþr. hlvfirnir. sva drap hann sik or droma. þat er siþan orþtak at leysi or læþingi eða drepi or droma. þa er einhverr hlvtir er akafliga sottr. Eptir þat ottvþvz æsirnir at þeir mvndi eigi fa hvndit hann. þa sendi alsoþr þann mann er skirnir het i svartalfa heim til dverga nockvrra ok let gera fiotvr þann er gleipnir heitir. hann var giorr af .vj. hlv(v)m. Af dyn kattarins. ok af skeggi konvnnar. Af rotvm biargsins ok sinvm biarnarins. af anda fisksins ok af raka fvglsins.
110. en þo at þv vitir eigi aþr þessi tiþindi. þa mattv nv sinna her skiott savnn dæmi at eigi er logit. at þer mvnvð seð hava at konan hevur eigi skegg. ok engi dynr verþr af hlavpi kattarins ok eigi ero rætr vndir biargi. ok þat veit trva min at iamsatt er þat allt er ek hevi sagt þer. þott þeir se svmir hlvfir er þv mátt eigi reyna. Þa mælti Gangleri. Þetta ma ek at viso sia er nv segir þv fra ok þv hevur nv til dæma tekir. en hvernig varþ fiotvrinn smiþaþr. har segir. Þat kann ek þer vel at segja. Fiotvrr var slettr ok blavtr sem si(l)ki ræma. en sva travstr ok

sterkr sem nv mattv heyra. þa er fiotvrinn var færþr asvm. þa þockvþv þeir vel sendi mannvmm sitt eyriodi. þa foro æsirnir vt i vatn þat er amsvarnir heitir i holm þann er lyngvi er kallaþr. ok kolloþv með ser vlfinn. syndo honvm silki bandit ok baþo hann slita. koþv vera mvndo nockvro travstara en likindi þotto a vera fyrir digrleiks sakir. ok selldi hverr oþrvm ok treysti með handaflino ok slitnaþi eigi. en þo kvofþv þeir vlfinn mvndo slita. þa svarar vlfirinn. Sva lizt mer a þenna dregil sem enga frægþ mega ek af hliota þo at ek slita i svndr sva miott band. en ef þat er gert með list eða vel þott band syniz litif. þa kemr eigi band a mina fætr. þa svoroþv æsir at hann mvndi skiott i svndr slita sva miott silki band er hann hafþi skiott i svndr brotiþ sterka iarnfiotra. en ef þv fær eigi skiott i svndr brotiþ. þa mvntv ecki hrætt fa gvþin skvlo ver 112. þa leysa þik. Vlfirinn svarar. ef þer bindit mik. sva at ek fæ eigi leyst mik. skil ek at ek mvn seint taka af yþr lavsn. em ek vfvss at lata þat band a mina leggi. en helldr en þer fryit mer hvgar. þa retti einn hverr yþarr hond sina i mvnn mer at veþi. at þetta se falslavst gert. en hverr asanna sa til annars ok þottv nv vera tvó vendræþi ok villdi engi sina hond framm selia. fyrri en tyr let fram ena hægrí hond sina. ok let i mvnn vlfinnvm. Þa tokv þeir festina or fiotrinvm er gellgia heitir. ok drapo henni i gegnvm hello mikla sv heitir gioll. ok festv¹ hellvna langt i iorþ niþr. Þa tokv þeir enn mikinn stein er þviti heitir ok skvto honvm en lengra niþr. ok hoþv hann fyrir festar hæ. Þa er æsirnir sa at vlfirinn var hvndinn með fvlo ok er hann spyrndi við þa harþnaþi bandit. ok þvi harþara er hann bravt vm. þvi skarpara var bandit. Þa hlogv allir nema tyr hann let hond sina. Vlfirinn gapti akafliga. ok villdi bita þa. ok fekv vm miok. Þeir skvto i mvnn honvm sverþi nockvro. nema hiolltin við neþra kioptinn. en inn efra gominn bloþrefillinn. þat er gomsparrí

¹) festv, U.

hans. hann greniar illiliga ok slefa renn or mvnni hans. þat er a sv er vam heitir. þar liggir hann til ragna ravckrs. 114. þa mælti Gangleri. Fvrþo illa barna eign gat loki. en avll þessi systkin ero mikil fyrir ser. en fyrir hvi drapo æsirnar eigi vflinn er þeim er illz af honvm van. har segir. Sva mikils virþo gvþin ve sin ok griþa staþi at eigi villdo þav savrga þa með bloþi vlsins þot sva segþi sparnar fyrir at hann mvndi verþa at bana oþni. Gangleri mælti.

fra asynivm¹.

23. Hveriar ero asynior. har segir. Frigg er æzt. hon a þann sal er fensalir heita. ok er hann allveglicgr. Onnr er saga hon byr a seekva beck. eir hon er læknir með asvm. Gefion heitir ein. henni þiona þær er meyar andaz. Fylla hon er mæx ok ferr lavst har hennar ok gvllband vm havfvð ok herr eski friggjar. ok gietir skoklæþa hennar ok veit leynd raþ með henni. Freygia er tignvst með frigg. hon giptiz þeim manni er oþr het. dottir þeirra er hnoss. hon giptiz þeim manni er oer het. hon var sva savgr at af hennar nafni ero þeir hlvtir hnossir kallaþir er gersimar ero. Oþr for abrott langar leiþir. en freyia grætr eptir. tar hennar ero ravþt gvll. Freyia a morg nosn en sv savk er til þess at hon gaf ser morg nosn er hon kom með ymsvm þioþvm at leita Oþrs. hon heitir Marþavll ok hæx Gefn syr. Freyia atti ok brisinga men. hon er 116. ok kollvð vana dis. Siofn hon gerir miok til at sva hvgvn manna til asta qvenna. ok karla. ok af hennar nafni er elskvginn kallaþr siofni. Lofn hon er gott til a heita ok milld. ok hon fær leyfi til samgangs manna með alfoþr eða frigg þo at aþr se bannat. af hennar nafni er lof kallaþr. Vavr hon hlyþir a eiþa manna ok einka mal er menn veita sin i millvm karlar ok konr. þvi heita þav malvarar. Vavr er vitr ok spvrvl sva at ecki ma hana leyna. Þat er orþtak at kona verþi vavr. Syn hon getir dyra i hollinni ok lykr fyrir þeim er eigi skvlo inn ganga.

¹⁾ *litteris rubris.*

hon er sett til varnar a þingvm fyrir þav mal er maðr vill osanna. þvi er þat orþtak at syn er fyrir sett. þa er maðr neitir. Hlin hon er sett til gezlo þeim monovm er frigg vill forþa við haska nockorvm. Þaþan af er þat orþtak at sa hleinir er forþaz. Snotra er vitr ok lat prvþ af hennar heiti er kollvð snotr kona eða karllmaðr. Gna hana sendir frigg i ymsa staþi at eyrindvm sinvm. hon a hest þann er rennr lopt ok log ok heitir hofvarpnr. 118. þat var eitt sinn er hon reiþ at vavr nockvrr sa hana ok ferþ hennar er hon reiþ i loptino. hann mælti.

hvat þar flygr

eða hvat þar ferr

eða hvat at lopti liþr.

hon svarar.

eigi ek flyg

a hofvarpni

þo ek ferk

þeim er hatt strykr

þo ek at lopti liþ

gack vm garþ vorv.

Af gnar nafni er þat mælt at þat gnæfar er hatt ferr. Sol ok bil ero með asvm ok ero þær aþrar er þiona i valhollv. bera dryck ok geta borþbvnaþar ok olgagna. Sva heita þær i grimnis malvm.

hrist ok mist

gioll ok geira havþ

vil ek at mer horn beri.

ok randgriþr ok raþgriþr 120.

Skegollid ok Skavgvl

ok reginleif

hilldr ok þrvþr

þær bera einherivm ol.

hlavck ok herfiotra

Þessar heita valkyrior. Þær sendir Oþinn til orosto. Þær kiosa feiga menn ok raþa sigri. Gvþr ok rosta ok norn en yngsta er skvllid heitir riþa iafnan at kiosa val ok raþa vigvm. Jorþ moþir þors ok rindr moþir vala ero talþar með asynivm. *freyrr feck gerþar¹.*

24. Gymir het maðr en kona hans avrboþa. hann var bergrisa ættar. dottir þeirra var gerþr allra qvenna vænst. Þat var einn dag at freyr geck i hliþskialf ok sa

¹⁾ *litteris rubris.*

vm heim allan. ok er hann leit i norþr ætt þa sa hann a einvm bæ mikit hvs. ok þar geck kona vt ok lysti af hari hennar bæþi lopt ok log ok sva hefndi honvm þat mikil læti er hann settiz i þat at¹ helga sæti at hann geck brot fvllr af harmi. ok ecki svaf hann er hann kom heim ok þeir skirnir hittvz. Þa for skirnir at hitta gerþi ok kom saman astum þeirra. hann feck skirni i hendr sverþ

124. sitt. en hann hafþi þa ecki sverþ er þeir beli hittvz. en drepa matti hann bela með hnefa sinvm. en verra er honvm þa er hann missir sverzins er mvspellz megir heria ok hann berst við þa. Þa segir Gangleri.

fra vist ok dryck með ásvm².

25. Hvat hevur ofþinn at fa sva mavrgo folki. sem þar er ef allir vapndavþir menn koma til hans. har segir. þar er mikit fiolmenni ok mvn þo eigi ofmikit þickia þa er vlfriinn kemr. en alldri er sva mikit fiolmenni at eigi ma endaz flesk þat er særhimnir heitir hann er soþinn hvern dag ok heill at aptni. en fair mvno þetta kvnna at segia þer. Andrimner heitir steikarinn en elldrimnir ketillinn. sem her segir.

126. Andrimnir lætr fleska bezt
i elldrimni en þat fair vito
særimni soþinn. við hvat einheriar alazt.

Þa mælti Gangleri. hvart hevur ofþinn þat sama borþhalld sem einheriar. har segir. þa vist er stendr a hans borþi gefr hann tveim vlfvm er hann á. ok sva heita. geri ok freki. en enga vist þarf hann. Vin er honvm bæþi matr ok dryckr. sem her segir.

Gera ok freka en við vin eitt
seþr gvntanigr vapngaffiþr
hroþigr heria feþr. ofþinn æ livir.

hrafnar sitia tveir a avxlvn hans ok segia honvm oll tiþindi i eyro hans þav er þeir sia eða heyra. Þeir heita sva. hvgin ok mvninn. Þa sendir ofþinn i dagan at

¹) sic U mendose pro: it. — ²) literis rubris, atramento manu recentiori superinducto.

flivga vm heima alla ok koma aptr vm dagverþ. þvi heitir hann hrafna gvþ. sem her segir.

hvginn ok mvninn vnz ek hvgin
flivga hvern dag at hann aptr kemr
iormvngrvnd yvir. þo siaz ek meir vm mvninn. 128.

Þa segir Gangleri. hvat hava einheriar at dryck er þeim endiz iamgnogliga sem vistin. eða er þar vatn drvckit. har segir. vndarliga spyrþv at Alfoþr mvndi bioþa til sin konvgvm eða jorlvn ok mvndi hann geva þeim vatn at drecka. Margr kemr sa til valhallar er dyrt mvndi þickiaz kavpa vatzdryckinn ef eigi veri betra fagnaðar þangat at vitia. Sa er aþr þolir sar ok sviþa. til banans. Geit sv er heiðrvn heitir stendr vppi a valholl ok bitr barr af limvm tres þess er leraþr¹ heitir. en or spenvm hennar rennr miolk er hon fyllir með skaptkeriþ. Þær ero sva miklar² at allir einheriar verþa fvlldrvcknir af. Þa segir Gangleri. haglig geit er þat. Goþr viþr mvn þat vera er hon bitr af. Þa segir har. Meira er vert vm hiortinn takþyrni. er stendr a valhavll ok bitr af limvm þessa tres. en af hornvm hans verþr sva mikill drogi at niðr kemr i hvergelmi. ok þaþan falla þær ár er sva heita. sið. við. sækin. ækin. svoll. gvndro. fiorni. fimbvlfvl. gipvl. giopvl³. 130. gomol. geirvml⁴. Þessar falla vm asa hvþir. Þessar ero enn nefndar. fyri. vinþoll. holl. grað. gvndro. navtt. reytt. navnn. hravnn. vina veglvn. þioþvma⁵. Þa segir

¹) in U leraþf scriptum, etenim codices antiquissimi literam r sæpe formant ut — r. — ²) sic U, quasi antecesserit mjólkár. — ³) sive giófl. — ⁴) hæc in margine addidit manus recentior: siðr ok drið(?) sylgr ok ylgr vicleiptir ok giol. — ⁵) Hic signum notavit et in margine adscripsit manus eadem recentior: Þessi ero enn a heiti. yn. vþr (Vþr). einstiga. elfr. auðskiof. afration (= Apardjon). aron. rin. ran. ravmelfr. vogn. hnipul. vaun. veðla. valskiof. valín. vilatiemd. safelfri. (saxelfr). stauma. rennanndi. dynfara. dyna. Mynd. moða. Morn. nið. nepr. nil. nilvs. geira. glit. gnafa. gloð. gautelfr. ganges. freka. tedda. tifr. temps. bra. loða. luma. vimvr. trofn. humra. þessia. ala. lcira. skuta. tanais.

Gangleri. Mikit hvs mvn valhavll vera. ok þrøngt fyrir dyrvm. Þa segir har.

Fim hvndrvð dyra
ok fíora tvgo
sva hygg ek a valhavllo vera.
viiij. hvndrvt einheria
ganga or einvm dyrvm
þa er þeir ganga við vitni at vega.

Þa segir Gangleri. Mikit fiolmenni er i valhollv eða hvat (er) skemton einheria. þa er þeir drecka eigi. har segir.

132. þa er þeir hava klæzt ganga þeir i garþinn vt ok beriaz ok fellir hverr annan. þat er leikr þeirra. ok at dagverþi riþa þeir til valhallar. ok dryckio sem her segir.

Aller einheriar val þeir kiosa
oþins tvnm i. ok riþa vigi fra
havggvaz hvern dag sitia meirr vm sattir saman.

Gangleri segir. hvaþan kemr vindr hann er sterkr hann hrærer stor hof ok leysir elld. engi ma hann sia þvi er hann vndarlíga skapaþr. har segir. A norþan verþvm heimsenda sitr iotvnninn hræsvelgr i arnarham. ok er hann beinir flvg stendr vindr vndan vængivm hans. sem her segir.

hræsvelgr heitir iotvnn af hans vængivm
hann sitr a himins enda kveþa vind standa
iotvnn i arnar háam alla menn yvir.

ok enn segir.

Askr ygdrasils bifravst brva.
er æztr viþa en bragi skallda
en skiðblaðnr skipa. habrok havka.
oþiun asa en hvnda garmr.
en ioa sleipnr

Gangleri segir. hvaþan kom hestrinn sleipnr. har segir.
*fra þvi er loki gat sleipni við svafílfera*¹.

134. 26. Smiþr nockvrr kom til asa ok bavþ at gera þeim

¹) *literis rubris; quatuor vocabula posteriora atramento superinducto.*

borg a þrin misservm þa er vrvgg veri fyrir bergrismv. en hann mælti til kavps at eiga freyio ok hava vill hann sol ok mána. Þa ræddo æsirnr at ef nockvrr hlutr veri vangerr at borginni svmar dag inn fvrsta. þa skylldi hann af kavpino. ok engi maþr skylldi honvm liþ veita. hann beiddiz at hava liþ af hesti sinvm svafílfera. ok olli þvi tillagi loki. hann gerþi borgina ok dro til griot vm nætr a hestinvm. vndr þotti asvnm hve stor biorg hann færþi til. halfo meira gerþi hestrinn en smiþrinn. en at kavpino voro sterk vitni. þvi at iotvnninn þottiz griþa lavss með asvm ef iotvnninn veri þar er þorr kemi heim. en hann var farinn i avstr veg at beria troll. borgin var sterk ok ha sva at eigi matti a þat leita. en er .iiij. dagar voro eptir smiþarionar þa settvz gvþin i sæti sin. ok spvrþi hverr annann hverr þvi reþi at gipta freyio i iotvnheim 136. eða spilla loptino ef himinno davktez ef sol eða tvngl veri i brott tekin ok gevit iotvnm. en þat kom nv asamt með þeim at loki þotti raþit hava. leto hann verþan illz davþdaga. ef eigi hitti hann raþ til at smiþrinn veri af kavpino ok veittv nv loka atgavngo. en er hann varþ hreddr svarþi hann eið at hann mvndi sva til haga at smiþrinn veri af kavpino. hvat sem hann kostaþi til. en er smiþrinn ok eptir griotino með hestinvm svafílfera. þa hliop or skogi merr nockvrr ein samt ok hrein ok hvein við. en hestrinn kendi hvart hrossit var ok ærþiz ok sleit i svndr reipir. ok hliop til merarionar. en hon til skogar vndan. ok smiþrinn eptir ok vill taka hestinn. en hrossin hlavpa alla nottina ok dvelst smiþin þa nott. ok eptir vm daginn varþ ecki sva smiþat sem fyrri. en er hann ser at eigi ma smiþat verþa. færþiz hann i iotvnm moþ. en er æsirnr sa þat. var eigi þyrmt eiþvnm ok nefndo þor. ok þegar kom hann ok færþi a lopt hamarinn. ok gvlldo þa smiþar kavpit. ok lavst hann ihel ok sendo i niðheim. en loki hafþi þa favr til svafílfera. at hann 138. har fyl. þat var gratt at lit ok hafþi .viiij. fætr sa hestr var beztr með gvþvm ok monnvnm. sva segir i volv spa.

[þa gengv regin avll a rok stola gin heilog Gvþ. ok vm þat gettvz ¹ hverr hefþi lopt levi blandit. eða ætt iotvns osk mey gefna.	Agengvst eipar orþ ok særi mal oll meginlik er a meþal foro. þorr einn þar vá þrvnginn moþi hann sialldan sitr er hann slikt of fregn.
--	---

Þa spyrr Gangleri. hvat er sagt fra skipblaþni er hann bezt skipa. har segir. hann er beztr ok hagligaztr en naglfari 140. er mestr. þat eiga mvspellz megir. dvergar nockvrr gerþo skipblaþni ok gafo freyio. hann er sva mikill. at allir² mega skipa hann meðr herbvnaþi ok hevir byr þegar segl er dregit vpp hvert er fara vill. en ef eigi skal honvm a sæ fara. þa er hann gerr af sva morgvm hlvtvm at hann ma vesia saman ok hafa i pvngi siuvm. Þa segir Gangleri. Gott skip er skipblaþnir. en fiolkyngi mvn við vera havff aþr sva veri gert. Gangleri segir enn.

her þegir þriþi³.

27. Hvart hevir þorr hvergi þar komit at honvm veri ofressi fyrir fiolkyngi savkvm. har segir. Fair mvno fra þvi segia kvnna. en margt hevir honvm harþfert þott en þott nockvrr hlvttr havi sva rammr orþit at hann fengi eigi sigrað þa er eigi skylt at segia fra þvi at morg ero dæmi til þess ok þvi ero allir skylldir at trva at hann er matkaztr. Þa mælti Gangleri. Sva lizt mer at þess hlvtar mvna ek spvrt hava er engi er til or at leysa. þa svarar jafnhar. heyrtr hofvm ver sagt fra þvi er oss þickir otrvligt. en nær sitr sa er veit. ok mvntv þvi trva at hann mvn eigi livga nv it fvrsta sinn er alldrigi ló fyrri. Þa svarar Gangleri. her hlyþi ek svorvm þessa mals. har segir.

¹) a [þ. g¹. c. a. a. r. f. gin h. Gvþ. Z. v. þ. g., U. —
²) *supplendum haud dubie*: æsir. — ³) *litteris rubris*.

her hefr sogv þors ok vtgarþa loka¹.

28. Þat er þa vpphaf at avko þorr for með hafra 142. sina. ok meðr honvm loki ok koma at qvellði til eins bonda. tok þorr hafrana ok skar. ok vorv þeir flegnir ok bornir til ketils. ok er soþit var settiz þorr til matar ok bavð bonda til nottvþar. ok bavrvnm hans. son hans het þialfi en ravska dottir. þa lagþi þorr hafstavrnrar vtar fra elldi ok mælti at bavrnin skylldo kasta beinonvm a stavkvrrar. Þialfi son bonda lavst lærlegg hafrsins með knifi sinvm. ok spretti til mergiar. Þorr var þar vm nottina ok i ottv stoþ hann vpp ok klæddiz. tok miolni ok bra vpp ok vigþi hafstavrnrar. stoþv hafrarnir vpp ok var annarr halltr eþtra sæti. Þorr fann þat. let bonda eða hiv hans eigi mvndo hava skynsamliga með farit beinvnm let brotinn legg hafrsins. bondinn varþ hræddr er þor let siga brvnina fyrir avgvn. en þat er hann sa til avgnanna hvþiz hann falla mvndo fyrir sionvnm einvm samann. hann herþi hendrnar at hamar skaptino sva at 144. hvitvþo kvrnarir. bondi ok hiv hans baþo ser friþar ok bvþv hætr þær er hann villdi. ok er hann sa hræzlo þeirra mikla geck af honvm moþrinn. ok tok af bonda born hans þialfa ok ravsko. ok þionvþv þav honvm siþan. hann let þa eptir hafra sina. ok for i iotvnheim. ok allt til hafsins ok svam yvir þat it divpa haf ok er hann kom til lanz þa geck hann vpp ok með honvm þialfi ok ravskva ok loki. ok er þav vorv litla hriþ farin varþ mork stor fyrir þeim gengv daginn til myrkr. þialfi var manna skiotaztr. hann bar kyl oþins² þors. en til vista var eigi gott. þa er myrkt var leitovþv þeir ser nattstaþar. ok fvndo skala nockvrrn i morkinni mikiun vorv dyrr a enda ok iambreiþar skalavn. þar voro þeir vm nottina. en vm miþnætti varþ landskialpti mikill ok geck iorþin vndir þeim skyckivm. ok skalf hvst.

¹) *litteris rubris scripta, sed excepto primo vocabulo atramento superscripta*. — ²) sic U, *prave inserens vocabulum*: oþins.

- þa stoð þorr vpp ok het a felaga sina ok leitvþvz fyrir ok svndo afhvs til hægri handar a miðivm skalavm . ok foro þangat settiz þorr i dyrnar . en þav¹ vorv innar fra honvm ok hrædd miok . en þorr hellt hamarskaptino . ok hvgþi at veria sik . þa heyrþo þeir ym mikinn ok gny . ok er komit var at dogvn kom þorr vt . ok sa mann hvila .
146. i skoginvm skamt fra ser ok var eigi litill ok hravt sterkliga . ok þottiz þorr skilia . hvat latvm verit mvn hava vm nottina . hann spennir sik megingiorþvm ok ox honvm asmegin . ok i því bili vaknar sa maðr . Stoð vpp skiott . þa varþ þor bilt at sla meðr hamrinvm . ok spvrþi hann at nafni . en hann nefndiz skrymir . en eigi þarf ek at spyria at þv ert asa þorr eða hevir þv dregit a brott hanzka minn . Seiliz þa skrymir til ok tok hanzkann . ser þorr at þat hafþi verit vm nottina skalinn . en afhvsit var þvmlvnggrinn hanzkans . Skrymir spvrþi ef þorr villdi at þeir færi allir saman . en þorr iatti því . Þa tok skrymir ok leysti nest baggann ok bioz at eta enn þorr i oþrvm staþ ok hans menn . Þa bavþ skrymir at þeir legþi i einn staþ baggana ok legþi a bak ser . ok sva gerþo þeir . ok nv leggr skrymir a bak ser ok stigr helldr storvm . ok at qvelldi leitaþi hann nattstaþar vndir eik einni . þa mælti skrymir til þors at hann vill leggiaz niþr vndir eikina at sofa en þeir taki nest baggann ok því til matar ser . því næst sofuar skrymir ok hravst² fast . en þorr tok nest baggann ok vill leysa . ok otrvligt er þat at segia at engan
148. knvt feck hann leyst . ok er hann ser þat . gripr hann hamarinn ok lyster i havfvþ skrymi . hann vaknar ok spyr hvart lavps blaþ felli i havfvð honvm eða hvart þeir se mettir . Þorr let at þeir mvndi sofa vndir annarri eik . At miþri nott heyrir þorr at skrymir hrytr . þa tekr þorr hamarrinn ok lyster i havfvð·honvm i miþian hvirfilinn ok savck hamarrinn . þa vaknar skrymir ok spyr hvart fell

¹) emendatum ex: þorr. — ²) sic U mend. pro hravt.

axkorn i havfvþ mer eða hvart vakir þv þorr . hann lezt vera vaknaþr . Nv ætlar þorr at sla hann þriþia sinni . reiþir vpp hamarinn af avllo affi ok lyster a þvnnvangan er vpp vissi . Sockr hamarrinn at skaptino . en skrymir sezt vpp ok strykr vm vangann ok ennit . ok mælti . hvart mvno fvglar vera nockvrir i treno yvir mer . Mer þotti 150. sem fioðr nockvr felli af treno i havfvþ mer . ok spvrþi . hvart vakir þv þorr mal mvn vera vpp at standa ok klæþaz . Þer eigit nv ecki langt til borgar er vtgarþr¹ heitir en ek hevi heyrnt kvis yþart at yþr þickir ek helldr mikill maðr . en sia megv þer þar stærri menn . Ræþ ek yþr heillt latij ecki mikit yvir yþr . illa mvn þat þolat slikvm kogvr sveinvvm eða hverfit aptr ok er yþr sa betri . ella stefni þer i avstr ætt ef þer vilid til borgarinnar . en ek a norþr leiþ . tekr nest baggann leggr a bak ser ok snyr a skoginn . ok er eigi getij at æsirnar biþi hann heilan fara . Þeir ganga til miðgarþz . ok sia borg standa a vollvm nockvrvvm ok setto hnacka a bak ser aþr þeir fengi yfir seþ . Grind var fyrir borgar hliþi . Þorr feck eigi vpp komit ok smvgo millvm svalanna² . þeir sa havll mikla gengo inn . ok sa þar ærit stora menn . þeir qvoddo 152. vtgarþa loka er þeir komv fyrir hasæti . hann leit til þeirra seint ok glotti við tavnn ok mælti . Seint er vm langan veg at spyria savnn tiþindi er svein stavli ein(n) er orþinn at avko þor . en meiri mvntv en mer lizt eða viþ hverivm iþrottvm ero þer hvnir felagar . engi mvn sa með oss vera er eigi kvoni nockvrvrar³ iþrotir . loki segir . engi mvn sa her innan hirþar er skiotara mvni eta en ek . þa svarar vtgarþa loki . Jþrott er þetta ef þv efnir ok reyna skal þetta . Hann kallar a beckinn a þann man er logi er nefndr ok biðr hann freista sin moti loka . þa var tekitt trog eitt mikit ok sett a hallar golfit fvllt af slatri . ok settiz loki at oþrvm enda en logi at oþrvm megin ok át

¹) sic in membrana emendatum ex: miþgarþr. — ²) sic U; pro spalanna. — ³) sic U mend. pro nockvrvrar.

- hvarveggi sem tíþaz ok mættuz i miþio trogino. haþfi loki etiþ slatr allt af beinvn en logi haþfi etiþ slatr allt ok beinin ok sva trogit ok vann logi leikinn. Þa spvrþi vtgarþaloki. hvat sa enn vngi maðr kynni leika. Þialfi segir at hann mvn freista at renna skeiþ við einhvern hirþmann hans. hann svarar þat er goþ iþrott. ok let hann vel þvinn at skiotleik ef hann skal þessa iþrott vinna.
154. ok freista skal. gengr hann vt a gott s(k)eiþ. kallar til sin sveinstavla nockvrn. er hvgi het. ok haþ hann renna við hann fyrsta skeiþ. ok er hvgi þvi framarr at hann snyzt apr i moti honvm at skeiþsenda. þa mælti vtgarþaloki þvrfa mvntv at leggja þik meirr framm. en þo hava her komit ecki ofliotari menn. Þa taka þeir annat skeiþ ok er hvgi kemr til skeiþs enda snerizt hann apr. ok er þa langt kolfskot til þialfa. Þa mælti vtgarþaloki. vel þicki mer þialfi renna. en eigi trvi ek honvm nv at hann vinni leikinn. en nv mvn reyna er þeir renna it þriðia skeiþit. ok nv er hvgi er kominn til skeiþsenda er þialfi eigi kominn a mitt skeiþ. Nv er þetta reynt. Þa mælti vtgarþaloki hvat iþrott kantv þorr. mvntv vera fyrir þeim. sva mikit sem menn hafa gert vm þin stor virki. hann svaraþi. at hellzt vill hann þreyta dryckio við nockvrn mann hans. vtgarþaloki segir. at þat ma vel vera. gengr i hollina.
156. ok biþr taka vitis horn er hirþmenn ero vanir af at drecka. hann synir þor ok segir at þat þickir vel drvckit at drecka af i eino. en svmir drecka i tveimr. en engi sva vesall at eigi drecki af i þrimr. Þor syniz hornit eigi mikit ok þo miok langt. hann var þyrstr miok. setr a mvnn ser ok svalg storum. ok ætlar at hann skal eigi lvta optarr i hornit. ok er hann þravt eyrindi ok ser i hornit at nv er litlo minna i en aðr. þa segir vtgarþaloki. vel er drvckit en eigi til mikit. mvnda ek eigi trva ef mer veri sagt fra asa þor at hann drycki eigi meira. þv mvnt drecka oþrv sinni. Þorr svaraþi engv setr hornit a mvnn ser ok ætlar af at drecka. þreytir a dryckiona sem honvm vanz til eyrindi. ok enn ser hann at stikillinn hornsins vill

eigi vpp ok ser i ok ætlar nv minna hava þorrit en it fyrra sinn er nv gott beranda borþ a hornino. þa svarar vtgarþa loki. hvat er nv þorr mvntv nv eigi þorr spara þer til eius dryckiar meira en þer mvn hægst vera. Sva lizt mer ef þv skalt drecka inn þriþia dryckinn sem þessi 158. mvn mestr ætlaþr vera. en ecki mattv her heita sva mikill maþr sem æsir kalla þik ef þv gerir eigi meira af þer vm aðra hlvti. þa varþ þor reiþr miok. setr hornit a mvnn ser ok þreytir mest. Ok er hann leit i hornit. þa haþfi lengst a gengit. en er hann ser þat gefr hann vpp ok vill eigi drecka lengr. Þa mælti vtgarþaloki. Avþsætt er þat at mattv þinn er ecki mikill. villtv leika fleira. Þorr segir. Freista mvn ek enn vm fleiræ leika en vndarligt mvndi mer þickia ef ek veri heima með asvm ef slikir dryckir veri þar litlir kallaþir. en hvat leik vili þer bioþa. Þa svarar vtgarþaloki. Þat er vngra sveina at hefia vpp af iorþv katt minn. en eigi mvnda ek slikt kvnna at mæla við asaþor ef ek hefþa eigi seþ at hann er minni maðr en mer er sagt. Þa hliop framm kattr grar a hallar golfit mikill helldr. Þorr tok hendinni vndir kvipinn niþr ok lypti vpp. en kattrinn beygþi kenginn ok sva sem hann retti vpp hondina lypti kat(þ)rinn einvm fætinvm. Þa mælti vtgarþa loki. Sva for sem mik varþi. kattrinn er helldr mikill. en þv ert lagr ok litill. Þorr segir. sva litull sem ek em. Þa gangi til einn hverr yþarr at faz viðr mik. nv er ek em reiþr. Vtgarþaloki segir ok litaz 160. vm. eigi se ek her þann mann at eigi mvn litliræþi i þickia at glima við þik. kalli higat kerlingo fostro mina. ok fazt þv við hana fellt hevir hon stærri sveina ok þa er mer litaz hvergi osterkligri en þv. ecki er þar af annat sagt en þvi harþara er þorr knyzt at þvi fastara stoþ hon. Þa tok kerling at leita til bragþa. Þorr varþ lavss a fotvm ok vorv sviptingar harþar. ok fell þorr a kne oþrvum fæti. ok þa bað vtgarþaloki þav hættu ok let hann eigi fleirvm þvrfa at bioþa fang. ok voro þeir þar vm nottina. enn vm morginninn bivgoz æsirnir abrott. ok leiddi hann

- þa a gavto. ok spvrþi hvernveg þor þætti favr sin orþin.
162. þorr segir at þeir mǫndi kalla hann litinn mann. Þa segir vtgarþaloki. Nv skal segia þer it sanna er þv ert kominn vt af borginni. eigi hefþir þv komit i hana ef ek hefþa vitaþ þik sva mikils hattar sem þv ert. en sionhverfingar vorv gervar fyrst a skoginvm. ok kom ek fyrst til fvndar við yþr. ok er þv villdir leysa nest haggann var hann hvndinn meþr gresiarni. en þv fant eigi hvar vpp var at lvka. þa lavst þv mik með hamri þinvm þrysvar sinnvm. ok var it fyrsta minzt ok þo sva mikit at mer mǫndi vnnit hava at fvlo ef á hefþi komit. en þar er þv sáttt hia havll minni setberg. ok þar i ofan þria dalæ ferskeytta. ok einn divpaztan þat vorv hamarspór þin. Setbergino bra ek fyrir havggin. en loki þreytti leik við elld vm atið. en þialfi tok hlavp við hvginn. ok matti hann eigi ok engi
164. annarr þat viðr hann þreyta. þat var þo mest vndr er þv drakt af hornino er annarr endir var i ægi. þvi ero orþnar fiorvnrar. en þar lyptir þv vpp miðgarþz orminvm er þo¹ tokt kottenn. en þa hræddvz allir er þat sá er þv lyptir einvm sætinvm a kettinvm. en þv fektz þar við elli er þv hvþpizt við kerlingvna eiga. henni hevir engi a kne komit. en þer komit mik eigi optarr heim at sækia. Þa bregþr þorr vpp hamrinvm. ok nv ser hann hvergi
166. vtgarþaloka. ok eigi helldr borgina.
- her segir fra þvi er þorr for at draga miðgarþs orminn².*
29. Eptir þenna a(t)þvþr snyrr þorr heimleifiss. ætlar nv at hitta miðgarþsorminn. ok kom til iotvns nockvrs er eymir er nefndr. en vm morgininn bioz iotvnn at fara til fiskiar. Þorr vill fara með honvm. en iotvnn let ecki gagn
168. mǫndo at kavgr sveini þeim. mǫn þik kala ef ek sit lengi ok vtarla a miþvm sem ek em vanr. Þorr reiddiz honvm miok ok kvaf þat eigi vist. ok spvrþi hvat þeir skylldi hafa at beitvm. eymir hað hann fa ser beitor. þorr tok vxann er heitir himinriofr er eymir atti ok sleit af havfvþit.

¹) U mend. pro: þv. — ²) literis rubris.

ok settiz i avstr rvm ok þotti ey mi hann helldr roa mikit. ok let þa komna a þær vaster sem hann var vanr ok baþ þa eigi roa lengra. Þorr lezt villdo enn miklo lengra roa. ey mir qvað þat hætt við miþgarþzorminn. Þorr vill roa. ey mir varþ okatr. þorr greiddi vaþinn. ok let koma a vxa havfvþit a avngvlinn ok for til grvnz. miþgarþz ormrinn 170. beit a avnglinvm. ok kom i gominn. en ormrinn bra við fast sva at baþir hnefar þors skvllu við borþino. þa ferþiz þorr i asme gin. spyrndi við fast sva at hann hliop baþvm fotvm igegnvm skipborþit ok spyrndi við grvnni. dro þa at ser orminn. ok vpp viðr borþino. en engi hevir sa seþ enar ogrligsto synir er eigi hevir þat er þorr hvesti avgvn a orminn. en hann starþi neþan a moti ok bles eitri no. Jotvnninn varþ litverpr er hann sa orminn. ok særinn fell inn nockvt. en er þorr greip hamarinn. falmaþi iotvnninn til agnsaxins ok hio við borþino vaþ þors. en ormr savck i sæinn. en þorr kastaþi hamrinvm. ok lavst við eyra iotvinvm sva at hann steyptiz at borþino. ok lavst af honvm havfoþit við haon¹. . . en þorr of til lanz. Þa mælti Gangleri. Mikit afrek var þetta. har svaraþi.

fra liflati balldrs ok for hermoðs til heliar².

30. Meira var hitt vert. er balldr enn goþa dreymþi 172. hættligt. ok sagþi asvm frigg beiddi honvm griþa at eigi grandaþi honvm elldr ne iarn ne voto. malmr ne steinar ne viþir sottir ne dyr. fvglar ne eitromar. ok er þetta var gert. var þat skemtann balldrs at hann stoþ vpp a þingvm. skylldo svmir skiota at honvm en svmir havggva. svmir gryta. hann sakaþi ecki. en er loki sa þat likaþi honvm illa. Geck til fensala til friggjar til fensala³. ok bra ser i kono liki. spyr frigg ef hann vissi hvat menn hofþvz at a þingiao. hann sagþi at allir skvto at balldri

¹) deest una tantum litera et fortasse siglum quasi haonvm (hrönnunum s. hrönnunum?) — ²) literis rubris. — ³) sic manifeste errore librarii repetuntur verba: til fensala, quæ priore loco delenda sunt.

- en hann sakar ecki. Þa mælti frigg. eigi mvno vapn ne við þu bana halldri eiþa hefi ek af ollvm tekít. þa mælti konan. hafa allir hlvtir eiþa vnnit at eira halldri. frigg svaraði. við þu teinvngr einn vex fyrir vestan valholl er heitir mistiltein. sa þótti mér vngr at krefia eiþsins. þa
174. hverfr konan. en lóki gengr til ok tekr mistilteininn ok slitr vpp með rotvm. gengr til þingsins. en havþr stoþ vtarliga i mannhringinvm er hann var blindr. þa mælti lóki við hann. hvi skytr þv eigi at halldri. hann svarar. þvi at ek se ecki. ok þat annat at ek em vapnlavss lóki mælti. Gerþv i líking annarra manna ok veit honvm atsokn. ek mvn visa þer til hans. skíot þv at honvm vendi þessvm havðr tok mistilteininn ok skavt i gegnvm halldr. ok var þat mest ohappa skot með gvþvm ok monnvm. Nv sa hverr til annars. ok allir með grimmvm hvgr til þess er gert hafþi en engi matti þar hefna i gríþa staþnvm. Allir baro illa harminn en oþinn verst. var þar gratr fyrir mal. þa spvrþi frigg hverr sa veri með asvm er eignaz villdi astir hennar. ok riþa a helvega at ná halldri meðr vtlavsn.
176. hermoðr son oþins for ok reiþ sleipni. halldr var lagðr i skipit hringhorna ok ætloþv gvþin fram at setia með hal gerð. ok tokz þat eigi fyrri. en hyrroken kom til. hon reiþ vargi ok vargar¹ voro at tavmvm. ok nv fengo eigi berserkir halldit tavmonvm. hon dro framm skipit ok at fyrsta viðbragþi hravt skipit or hlvnonvm. þa villdi þorr liosta hana. en gvþin banna þat. lík halldr(s) var borit a balit. Nanna nefn dottir sprack er hon fra. Þorr vigþi balit með miolni. ok hann spyrndi dvergnvm lítt a balit. þar² voro þa oll gvþin. Freyr sat i kerro ok var þar beitr fyrir golltrinn gvllin hvsti eða sligrvtanni. Heimdallr reið gvlltopp. en freyio³ ok kavttvm sinvm. þar
178. vorv ok hrimþvssar. Oþinn lagþi a balit dravpni ok hest halldr með ollvm reiþa. hermoþr reið nio nætr til giallar

¹) in margine multo recentiori manu: hoggoðmar. —

²) in U þr, qu. þeir, scriptum. — ³) sic U mend. pro freyia.

ár. ok a gvlli hlaþna brv. Moþgvþr getti brvarinnar. ok hon mælti. Fyrri dag reiþ halldr her með fimn .c. manna. en eigi glymr miþr vndir þer einvm. þa reiþ hann at helgrindvm ok sa þar broþr sinn. hann bar framm boþ sin. En sv ein var van vm brott kvamo hans ef allir hlvtir grata hann með asvm kyckvir ok davþir. en ella halldiz með helio. halldr feck honvm hringinn dravpni. en nanna sendi 180. frigg falld. en fvlló fingr gvll. þa for hermoðr aptr i asgarþ ok segir tíþinde. þa baþv gvþin alla hlvti grata halldr or helio. Menn ok kyqvindi iorþ ok steina. tre ok allr malmr greto halldr sem þv mvnt seþ hafa at þessir hlvtir grata allir i frosti ok hita. Þat er sagt at gvþin sinna gygi i helli nockvrv er þavkt nefndiz. biþia hana grata sem allt annat halldr or helio. hon svarar.

Þavkt mvn grata	kyks eða davþs.
þvrrvm tarvm	halldi hel
halldr helfarar	þvi er hevur.

Þar var lóki ravnar. þa er gvþin visso þat vorv þav reið 182. loka. ok fal hann sik a fialli nockvro. ok vorv fiorar dyrr a hvsi hans. at hann sæi i allar ættir. en vm daga var hann i franangs forsi i laxs líki. honvm kom i hvgr at æsirnr mvndi setia vel fyrir hann. tok siþan lingarnit ok reiþ mavskva sem net er gert. þa sa hann æsi þangat fara. Oþinn hafþi seþ hann or hliþskialf. lóki hliop i ána. en kastaþi netino a elldinn. kvaser geck inn fyrstr er vitraztr var. þa skilþi hann at þetta mvndi vel til fiska. ok gerþv eptir favlskanvm er netiþ brann. Fara i forsinn ok helit þorr oþrv netzhalsi. en allir æsir oþrv. En lóki lagþiz millvm steina tveggia. ok drogv þeir netið yvir hann framm. Fara oþro sinni. ok binda sva þvngt við at eigi matti vndir fara. þa for lóki fyrir netino. ok er skamt var til siofar hleypr hann yvir vpp þinvlinn ok rennir vpp j forsinn. Nv sia æsirnr hvar hann for skipta nv líþino i tva staþi. þorr veðr eptir miþri ainni ok fara sva vt til siovar. ok 184. er lóki ser lífs haska a sæinn at fara. þa hleypr hann yvir netið. en þorr greip hann havndvm en hann rendi

i havndvm honvm ok nam hondin staðar við sporþinn. ok er fyrir þa savk laxinn apr mior. loki var nv tekinn griþa lavss ok færðr i helli nockvrn. ok tokv hellor .iij. ok settv a enda lvstv a ravf a hverri. þa vorv teknir synir loka vali ok nari. ok brvgðo vala i vargs liki ok reif hann i svndr nara. Þa tokv æsir þarma hans. ok hvndo loka með yvir .iij. eggsteina. Stoþ einn vndir herþvm. Annarr vndir lendvm þriþi vndir knesbotvm. ok vrþo bavndin at iarni. Skaði festi eitrom yvir andlit honvm. en sigvn hellt mvnlavv vndir eitr dropana. ok slær vt eitrino. ok þa drypr i andlit honvm er fvll er mvnlavgin ok kippiz hann þa sva hart við at iorð skelfr. þar liggr hann til ragna ravckrs.

fra fimbvvetri ok ragnaravckrvmm¹.

186. 31. Hvað segir þv fra fimbvvetri. segir Gangleri. har segir. drifr þa snior or avllvm attvm. þa ero frost mikil ok vindar. ecki nytr solar. þeir vetr fara .iij. saman. en ecki svmar i milli. en aðr ganga aprir .iij. vetr þeir er vm alla verolld ero orrostor dreipaz² niþr fyrir agirni ok engi þyrmir feþr ne syni i manndrapvm eða sifvm. sva segir.

bræþr mvno beriaz	skeggolld skalmolld
ok at bavnvm verþa.	skilldir klofna.
mvnv systrvngar	vindolld. vargolld
sifvm spilla.	vndz verolld steypiz
hart er i heimi	mvn enn ³ maðr
hordomr mikill.	oþrvm þyrma.

Vlfrinn gleypir solina ok er mein synt monnvm. þa gleypir 188. annarr vlfrinn tvnglit. stiornr hverfa. jorþin skelfr. biorg ok viþir losna or iorþvnni ok hrynia fiotrar ok havnd brotna. þa verþr fenris vlfrinn lavss. þa geysiz hafð a landit þvi at miðgarþz ormrinn snyz í iotvn heima. þa losnar skipit naglfaræ er gert er or noglvm davþra manna. þvi skal maðr eigi deyia með oskornvm noglvm. at sa eykr mikil efni til skipsins naglfara er gvþin villdo at

¹) *literis rubris.* — ²) = dreipaz (?). — ³) *sic (en) pro: engi.*

seint yrþi gert. ok sva menninir. en i þessvm sæfar gangi flytr naglfaræ. hrymr styrir honvm. Fenris vlfr ferr með gapanda mvnninn. ok er inn neþri keptr með iorþv en inn efri með himni. Gapa mvndi hann meira ef rvmit veri til. Miþgarþz ormrinn blæss eitri. ok aðra hliþ vppi yvir honvm þa klofnar himinninn ok i þessvm gny riþa mvspellz megir. Svtrr riþr fyrst. fyrir honvm ok eptir er elldr brennandi. Sverþ hans er sva biart sem sol. en þa er þeir riþa brotnar bifravst. Mvspellz megir riþa a vollinn vigriþinn. Fenris vlfr ok miðgarþz ormrinn. þar 190. er ok loki ok hrymr með honvm. loka fylgia ok hellornar. Mvspellz megir hava einir ser fylking ok er sv biort. Vollrinn vigriþinn er .c. rasta viðr a hvernig. heimdallr blæss i giallar horn ok vegr vpp oll gvþin til þingsins. Oþinn riþr til mimis brvnz. ok tekr af mimi rað fyrir ser. þa skelfr askr ygdrasils ok engi hlutr er þa otta lavss a himni ok a iorþv. Æsir herklæþaz til þingsins ok allir einheriar koma a vollinn. Oþinn riþr með gvllhialminn fyrstr. ok hevir geirinn gvngni i hendi. ok stefnir a moti fenris vlfrinn. Þorr berst við miðgarþzorminn. Freyr moti svrti ok fellr hann er hann hevir eigi sverþit goþa. hvndrinn garmr er þa lavss fra gnipa lvndi ok berst við ty ok hevir hvartveggi bana. Þorr drepr miðgarþzorminn ok stigr framm niv fet vm eitr ormsins. Vlfrinn gleypir oþin ok er þat hans bani. þa snyr viþarr framm 192. ok stigr oþrvm fæti i neþra kept. hann hevir þann sko er allan alldr hevir verit til samnað. þat ero biorar er menn taka or skom sinvm fyrir tám ok hæli. þvi skaltv þeim biorvm a brott kasta. sa maðr er at þvi vill hyggia. at koma asvm at liþi. Anarri hendi tekr hann enn efra kept hans. ok rifr i svndr gin hans ok verþr þat vlfsins bani. loki berst við heimdall. ok verþr hvarr annars bani. Þa slavngvir svtrr elldi yvir iorþina ok brennir heiminn allann. sem her segir.

hátt bles heimdallr
horn er a lopti.

mælir oþinn
við mimis havfvþ.

198. skelfr ygdrasils Sol mǫn sortna
 askr standandi sigrfoldinnar.
 ymr it alna tre hverfa af himni
 æsir erv a þingi. heiðar stiorrn.
 hvat er með asvm geisar eimi
 hvat með asynivm. ok allðrnari.
 stynia dvergar leikr hár hiti
 fyrir steins dyrvm. viðr himin sialfan.
 viti þer enn eða hvat.

Gangleri segir. hvat verðr þa eptir er brendr er heimrinn ok davð goðin avll ok menn. har segir. hverr skal þa bva i nockvrvm heime. þa segir þriði. Margar ero vistir goðar ok margar illar. bezt er at vera a gimle meðr svrti. ok gott er til dryckiar i brimle eða þar sem heitir sindri.

200. þar byggja goðir menn. A nastrondvm er mikill salr ok illr. dyrr horfa norðr. hann er ofinn af orma hryggivm. en orma havfvð hanga inn vm glvggana. ok blasa þeir eitri. sva at ár falla af. ok vaða þeir menn þær er ero eiþrofar ok morþvargar. sem her segir.

Sal veit ek standa	Sa er vndinn salr
solo fiarri	orma hryggivm.
nástravndvm á	Skolv þar vaða
norðr horfa dyrr.	þvnga stravma
Falla eittr dropar	menn meinsvarar
inn vm liora.	ok morþingiar.

J hvergelmi er verst

þar kvelr niþhavgr
 nai framgengna.

- Þa segir Gangleri. hvart lifa þa nockvr gvþin eða er þa nockvr iorþin eða himinninn. har segir. vpp skytr iorþvnni or sænvm. ok er hon græn. ok osanir aktar. viþarr ok
 202. vali lifa ok svartalogi hevir eigi grandat þeim. ok byggva þeir a eiða velli þar sem fyrrvm var asgarðr. ok þar komv synir þors magni ok moði. ok hava þar miolni þar kemr balldr ok havðr fra heliar. Talaz við ok minnaz

a rvnar sinar. ræða vm tíþindi miðgarþz orm ok fenris vlf. þa finna þeir í grasino gvlitavflor er æsir hava átt.

Viþarr ok vali	Moði ok magni
byggja ve gvða	skvlo miolni hava
þa er sloknar	vignigs synir
svarta logi.	at vigróði.

en i holldi mimis leynaz meyar i svartaloga.

lif ok lifþræser	morgin davggva þær.	204.
er þar leynaz meyar	ok þar vm alldr alaz.	
i mimis holldi		

Solin hevir dottr getið eigi ofegri en sik ok ferr hon leið hennar.

eina dottr	sv mǫn renna
berr alfravþvll	eða riða
aþr henni fenrir fari.	regin bravtir mær.

Nv er gangleri heyrir þetta þa verðr gnyr mikill ok er hann a slettvm velli. ok er æsirnir heyra þetta sagt gáfo 206. þeir ser þessi nofn asanna. at þa er langar stvndir lifi efaþiz menn ecki at allir veri einir þeir æsir er nv' er fra sagt ok þessir æsir er nv voro. ok var avko þorr kallaðr asa þorr.

fra heimboði asa með ægi¹.

32. Þesser æsir þago heimboð at ægi i hles ey. Aþr hafði ofinn honvm heim boðit. Vm qvellidit let 208. ofinn hera sverð i hollina ok lysti þar af sem logvm biortvm. Þorr var þar. niordr. freyr. tyr. heimdallr. bragi. viþarr vali. vllr. hænir. forseti. loki. Asynior. slik. frigg. freyia. gefion. iþvnn. gerþvr. sigvn. scollid. nanna. bragi sægir ægi fra morgvm tíþindvm. Ofinn loki ok henir forv vm fiall. fvndo avxna flock. taka eit navtið ok snva til seyþiss. rivfa tysvar seyþinn ok var eigi soþit. þa sa þeir avrn yvir ser ok lezt hann vallda at eigi var soþit. gefit mer fylli ok mǫn soþit. Þeir iata þvi. hann lætr sigaz 210.

¹) *literis rubris.*

a seyþinn. tok annat vxa lærit ok bogvna baþa. loki þreif vpp stavng ok lavst a bak erninvm. en hann bra ser vpp við hoggit ok flygr. stavngin var favst við bak erninvm. en hendr loka vorv fastar við annan stangar enda. Avrninn flygr sva at fætr loka namo niþri við iorþv ok grioti. en hendr hvgrþi hann slitna mvndo or axlar liþvm ok biþr friþar. Avrninn lezt hann eigi mvndo lavsan lata nema iþvnn kemi þar með epli sin. loki vill þetta. ok ferr brott með eiþi¹. hann teygir hana eptir eplonvm ok biþr hana hava sin epli. ok hon for. þar kom þiazi iotvnn

212. i arnar ham ok slavg með hana i þrvþheim. Æsir gerþvz æfir miok. ok spvrþo hvar iþvnn veri. en er þeir visso var loka heitiþ bana nema hann feri eptir henni meðr valsham freyio. hann kom til þiaza iotvns er hann var roinn a sæ. loki bra henni i hnotar liki. ok slavg með hana. Þiazi tok arnar ham ok slavg eptir þeim. en er æsir sa hvar valrinn flo. þa tokv þeir byrþi af lokar spanvm ok slogv elldi i. Avrninn feck eigi stavþvat sik at flvginv. ok lavst elldi i siþrit. ok drapv þeir iotvnninn fyrir innan asgrindr. en skaþi dottir hans tok avll her vapn ok vill hefna hans. en þeir hvþo henni at kiosa mann at fotvm af liþi þeirra. hon sa eins manz fætr fagra.

214. hon mælti þa. þenna kys ek fatt mvn liott a balldri. en þat var niorþr. en þat varþ at sætt at æsir skylldo hlæia hana. en hon hvgrþi at þat mætti engi gera. loki batt ser geitar skegg vndir hreþiarnar ok leto þav ymsi eptir ok skrækti hvartveggia hátt. þa let hann fallaz i kne skaþa ok þa hlo hon. þa var sætt ger með þeim. Ofinn gerþi þat til favþr bota við skaþa at hann tok avgvn þiaza. ok kastaþi a himinninn ok gerþi af stiornr. Avþvalldi het faþir þiaza. en er synir avþvallda tokv arf tok hverr mvnnfylli af gvlli. er nv gvllit kallat mvntal iotna. en i skaldskap mal þeirra.

¹) sic prave pro: iðvni.

her segir fra því at æsir sato at heimboþi at ægis ok hann spvrþi braga hvaþan af kom skaldskaprinn. fra því er qvasir var skapaþr. her hefir miok setning skaldskapar¹.

33. Eger spyrr. hvaþan af kom skaldskaprinn. 216. Bragi svarar. Gvþin havþo o sætt við vani. ok gerþv friþstefno. ok gengo til kers eins ok spytto i hraka sinvm ok skavpþo or mann er heitir kvaser. hann leysti or ollvm hlvtvm. ok er hann kom til dverganna falas ok galas. kollvþo þeir hann a einmæli. ok drapo hann. leto renna bloþ hans i tvav ker. ok einn ketil er ofrerir heitir. en kerin heita son ok boþn. þeir blondoþv við hvnangi við bloþit ok heitir þat þa mioþr. ok sa er af dreckr verðr skald ok fræþa maðr. dvergarnir savgþo at þeir hefþi tapaz i manviti. dvergarnir hvþo til sin iotni þeim er gillingr het. ok hvþo honvm a sio at roa ok hvelfþv skipi vndir honvm. þat spvrþi svttvngv svn hans. ok 218. flytr dvergana i slæþi sker. þeir bioþa mioþinn i favþr bætr. Svttvngv hirþir hann i hnitbiorgvm ok til gezlu gvnlavþo dottvr sina. því heitir skaldskaprinn kvasis bloð. eða sonar eða farskostr dverganna. fyrir því at sa mioþr svtti þeim fiorlavsn or skerino. eða svttvnga mioþr. eða hnitbiarga lavgr. Ægerr spyrr. hversu komz ofinn at miþinvm. bragi segir. hann for þar sem voro nio þrælar ok slogv hey. hann havþ at bryna lia þeirra. 220. hann tok hein or pvssi sinvm ok gafv þeir við havfvð sin. Siþan bra hvrr lianvm a hals² ofrvvm. þa kom ofinn³ til havga ok nefndiz bolverkr. bavgi lezt eigi hava vel halldit hvskorlvvm sinvm. han havþ at taka vpp einn verk þeirra nio. ok hava til einn dryck af svttvnga miþi. hann lezt rap eiga a miþinvm en svttvngv vill einn hava. bolverkr vann vm svmarit nio manna verk. en at vetri vill hann kavpið. fara þa til svttvngs. ok beiþa hann

¹) *litteris rubris.* — ²) *sic in Codice emendatum ex havfvþ.* — ³) *in membr. bis scriptum.*

miðþarins. hann syniar. þeir forv ok tekr bolverkr nafarion
222. roða. ok borar hnitbiorg meðr. ok þa brazt hann i orms liki
ok skreiþ nafars ravfina. ok hvilldi hia gvnnoþv .iij. nætr.
ok drack .iij. drycki af miþinvm. ok var hann þa vppi
allr sitt¹ or hverio kerino. hann braz þa i arnar
ham ok flavg. en svttvngr i annan arnar ham ok flavg
eptir honvm. Æsir settv vt i garþinn ker sin. Oþinn
spytti miþinvm i kerin. en svmvv repti hann aptr. er
honvm varþ nær faræt ok hava þat skalldiffl. ok heitir
arnar leir. en svttvnga miodr þeir er yrkia kvvna.

her segir hverso skilia skal skalldskap².

230. 34. Þui heitir skalldskaprinn fengr oþins. ok fvndr
ok drvckr ok giof. þa mælti ægir. hve morg ero kyn
skalldskaparins. bragi segir. Tvenn mal ok hátt. Ægir
spyr. hvat heitir mal skalldskaparins. bragi segir. Tvent
kent ok okent. Ægir segir. hvat er kent. bragi segir.
at taka heiti af verkvm mannz. eða annarra hlvt. eða af
þvi er hann þolir oþrvv. eða af ætt nockvrri. Ægir segir.
hver dæmi ero til þess. bragi segir. At kalla oþin favþr
þors haldrs eða bezlo. eða annarra barna sinna. eða ver
friggjar. iarþar. gvnnaþar. rindar. eða eiganda valhallar.
eða styranda gvþanna asgarþz eða hliþskialfar. sleipnis.
eða geirsins. oskmeyia. einheria. sigrs valfallz. Gervandi
himins ok iarþar solar. kalla hann alldin gavt hapta gvþ
hanga gvþ. Farma gvþ Sigtyr. en þat er at segia vngvm
skalldvm er girnaz at nema skalldskapar mal. ok heyia
ser orþfiolþa með fornvm heitvm eða skilia þat er hvlt
er ort þa skili hann þessa bok til skemtanar. en ecki er
at gleyma. eða osanna þessar frasagnir eða taka or skalld-
skapnvm fornar kenningar er havfvþ skalldin hava ser lika
latið. en cigi skvlo cristnir menn trva ne a sannaz at sva
havi verit.

¹) una tantum vox deleta est. — ²) literis rubris.

Saga þors ok hrvngnis¹.

35. Nv skal segia af hverio þær kenningar ero er 270.
aþr ero dæmi savgþ. sva sagþi bragi. at þorr var farinn
i avstr veg at beria troll. en oþinn reiþ sleipni i iotvn-
heima. ok kom til iotvns þess er hrvngnir het. hrvngnir
spyr hvat manna sa se er riðr lopt ok log með gvll-
hialminn sagþi at hann atti fvrþo goþan hest. oþinn segir
at þar fyrir vill hann veþia havfþi sina² at engi hestr skal
iasagoþr með iotnvm. hrvngnir segir at sa er goþr hestr.
en hava lezt hann mvndo miklo sterkara hest. sa heitir
gvllfaxi. hrvngnir varþ reiþr oþni. hleypr nv vpp a hest
sinn ok hygggr at taka oþin. ok lavna honvm ofryrþi sin.
Oþinn hleypir sva mikinn fyrir at hann var a avþro leiti
fyrir. en hrvngnir hafþi sva mikinn moð at eigi fann hann
hvar hann for fyrri en hann kom inn vm asgrindr. en er
hann kom at hallar dyrvv bvþv æsir honvm til dryckio.
hann geck i hollina baþ fa ser at drecka. vorv teknar þær
skalir er þorr var vanr at drecka af. ok svelgr hrvngnir
af hverri. ok nv geriz hann drvckinn skorti þar eigi stor
orþ. hann lezt mvndo taka vpp valhavll ok fera i iotvn-
heima en savckva asgarþi ok drepa gvþin oll nema freyio.
ok sif. þær vill hann hava með ser. Freyia ein þorir at
skenkia honvm. ok drecka lezt hann mvndo allt avl asa. 272.
en er asvm leiddvz ofryrþi hans. þa nefna þeir þor. ok
þvi næst kemr þorr i hollina ok hevur a lopti hamarinn.
ok var allreiþr ok spvrþi hverr þvi reþi er iotvnn hvndviss
skal þar drecka. eða hverr selldi hrvngni grið at vera i
val hollv. eða hvi freyia skal skenkia honvm sem at gilldi
asa. þa svarar hrvngnir. ok leit eigi vinar avgvm til þors
segir at oþinn bavþ honvm ok lezt vera a hans griþvm.
þa segir þorr at þess boþs skal hann giallda aþr hann
komi vt. hrvngnir segir at asa þor er þat litill frami at
drepa hann vapnlavsan. hitt er meiri ravn ef hann þorir
at beriaz við mik at landa mæri a griotvna gerþi. ok

¹) literis rubris. — ²) sic pro: sinv.

